

▶ Uusimaa
2/2006

 Uudenmaan Yrittäjät
- Nylands Företagare

 FINNVERA

PK-YRITYYSBAROMETRI

yrittajat.fi

Esipuhe

Suomen Yrittäjät ja Finnvera Oyj tekevät yhteistyössä pientä ja keskisuurta yritystoimintaa ja tämän kehitystä kuvaavaa Pk-yritysbarometriä kaksi kertaa vuodessa valtakunnallisena raporttina ja alueellisina raportteina. Valtakunnallisessa raportissa tuloksia käsitellään teollisuuteen, rakentamiseen, kauppaan ja palveluihin jaoteltuna.

Syksyn 2006 Pk-yritysbarometri perustuu noin 3800 pk-yrityksen vastauksiin ja heijastaa siten kattavasti pk-yritysten käsityksiä yritysten kehitysnäkymistä ja toimintaan vaikuttavista tekijöistä. Barometrin ennustekyky on ollut hyvä.

Tässä syksyn 2006 alueellisessa raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia lähimmän vuoden aikana ja elinkeinoilmastoa. Lisäksi tarkastellaan yritysten rahoitusta, kasvuhakuisuutta sekä yritysten kehittämistarpeita ja -esteitä. Syksyn barometrin erityisteemana on julkisten yrityspalveluiden tunnettuus ja käyttö.

Helsingissä 17.10.2006

Jussi Järventaus
toimitusjohtaja
Suomen Yrittäjät ry

Pauli Heikkilä
toimitusjohtaja
Finnvera Oyj

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ	3
JOHDANTO.....	4
AINEISTO.....	5
1 Uudenmaan ja koko maan yritykset	7
2 Yritykset ja työllisyys.....	8
3 Pk-yritysten suhdannenäkymät	9
3.1 Yleiset suhdannenäkymät	9
3.2 Suhdannenäkymät osatekijöittäin.....	10
4 Pk-yritysten kehittämistarpeet	11
5 Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet	12
6 Pk-yritysten työllistämisen esteet	15
7 Elinkeinoilmasto	16
8 Pk-yritysten kasvuhakuisuus	18
9 Sukupolven- tai omistajanvaihdokset	19
10 Yrittäjyysilmapiiri.....	20
11 Pk-yritysten rahoitus.....	21
12 Yrityspalveluorganisaatioiden toiminta	23
12.1 Tietoisuus ja hyödyllisyys	23
12.2 Käyttö ja arviot.....	24
12.3 Riskinotto.....	26

Finnveran yhteystiedot

Suomen Yrittäjien yhteystiedot

TIIVISTELMÄ

Pk-yritykset odottavat edelleen suhdanteiden paranevan lähimmän vuoden aikana Uudellamaalla ja koko maassa oman yrityksen kannalta. Uudellamaalla toimivista pk-yrityksistä neljä kymmenestä ennakoi suhdannenäkymien lähimmän vuoden aikana paranevan, ja kuusi prosenttia yrityksistä ennakoi suhdanteiden heikkenevän. Alueen pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät ovat nyt paremmat kuin koko maan pk-yrityksillä keskimäärin. Uudellamaalla ovat pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana paremmat kuin edellisen kyselyn aikaan, kun koko maassa ollaan samalla tasolla.

Koko maan ja Uudenmaan pk-yritysten suhdannenäkymät ovat seuraavan vuoden kuluttua kaikkien osatekijöiden suhteen positiivisia. Suhdannenäkymät ovat alueen yritysten keskuudessa koko maata paremmat investointien arvon, tuonnin arvon ja vakavaraisuuden osalta. Uudellamaalla toimivat pk-yritykset odottavat edelleen työllisyyden paranevan seuraavan vuoden aikana. Henkilökunnan määrän suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on alueella kuitenkin alhaisempi kuin koko maassa keskimäärin. Näkymät henkilökunnan määrän osalta ovat Uudellamaalla heikommat ja koko maassa jonkin verran paremmat syksyllä 2005.

Alueen pk-yritysten kehittämisen pahimpia esteitä ovat kilpailutilanne ja resurssitekijät. Resurssitekijöistä erityisesti ammattitaitoisen työvoiman saatavuus koetaan alueen pk-yritysten keskuudessa yrityksen kehittämisen esteeksi. Koko maan pk-yritysten tuloksiin verrattuna kilpailutilanteeseen, rahoitukseen ja yritystoiminnan säätelyyn liittyviä tekijöitä ei alueella koeta niin suuriksi kehittämisen esteiksi. Resurssitekijöihin, kustannustasoon ja yleisiin suhdanteisiin liittyvät tekijät koetaan suuremmiksi kehittämisen esteiksi. Rahoitukseen liittyvät tekijät ovat kehittämisen pahimpana esteenä 7 prosentilla Uudenmaan pk-yrityksistä. Näistä yrityksistä vakuuksien puute on pahimpana esteenä 61 prosentilla, rahoituksen saatavuus viidenneksellä ja rahoituksen hinta viidenneksellä alueen pk-yrityksistä.

Uudenmaan pk-yrityksillä työllistämisen suurimmat esteet ovat työvoiman saatavuus, työn sivukulut ja kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus. Alueen pk-yrityksistä, joilla on tarve työllistää, reilu neljännes pitää työvoiman saatavuutta ja joka viides kysynnän riittämättömyyttä tai epävakaisuutta sekä työn sivukuluja työllistämisen esteenä. Yhdellä viidestä Uudenmaan ja noin yhdellä neljästä koko maan pk-yrityksestä ei ole tarvetta työllistää.

Uudellamaalla toimivista pk-yrityksistä 26 prosenttia aikoo ottaa ulkopuolista rahoitusta seuraavan vuoden aikana. Koko maan pk-yritysten keskuudessa ulkopuolista rahoitusta aikoo hankkia 23 prosenttia. Useimmiten alueen yritykset aikovat hankkia rahoitusta yrityksen kehittämishankkeisiin, kone- ja laiteinvestointeihin sekä rakennusinvestointeihin. Uudenmaan pk-yritykset aikovat hankkia ulkoista rahoitusta useimmiten pankista (87 %) tai Finnverasta (23 %).

Julkiset yrityspalvelut tunnetaan kokonaisuutena pk-yrityksissä melko heikosti. Parhaiten tunnetaan Finnvera ja TE-keskukset. Uudenmaan alueella 21 prosenttia ja koko maan alueella vajaa kolmannes arvioi tuntevansa Finnveran erittäin tai melko hyvin, ja TE-keskuksen kohdalla vastaavat luvut ovat 12 prosenttia ja 22 prosenttia. Julkisten yrityspalvelujen koetaan olleen eniten hyödyksi yritysten perustamisessa.

Pk-yritykset ovat käyttäneet eniten TE-keskusten ja Finnveran palveluja. Parhaimmat arvot palveluasenteesta ja asiantuntemuksesta annetaan Finprolle ja Finnveralle. Finnveran ja TE-keskuksen tarjoamien palvelujen katsotaan Uudenmaan alueella edistäneen parhaiten pk-yritysten toimintaa. Koko maan osalta myös Tekesin palvelut ovat edistäneet toimintaa melko hyvin. Uudenmaan alueella vastaajista 14 prosentin mielestä Finnveran riskinotto on hyvällä tai erittäin hyvällä tasolla. Pääpankinsa riskinottokyvyn arvioi hyväksi tai erittäin hyväksi 22 prosenttia alueen vastaajista.

JOHDANTO

Tässä pk-yritysten suhdannenäkymiä käsittelevässä tutkimuksessa on selvitetty suomalaisten pk-yritysten (alle 250 henkeä työllistävien yritysten) mielikuvia yleisestä ja oman yrityksen taloudellisesta kehityksestä. Tutkimuksen on tehnyt Taloustutkimus Oy Suomen Yrittäjien ja Finnvera Oyj:n toimeksiannosta elo-syyskuussa 2006.

Tutkimuksen kohderyhmänä ovat suomalaiset pk-yritykset. Otantalähteenä on käytetty Tilastokeskuksen toimialaluokitusta TOL 2002 sekä TDC Hakemistot Oy:n ylläpitämää Blue Book yritysrekisteriä, josta otanta on tehty kiintiöidyllä satunnaisotannalla. Otoksessa on kiintiöity yritysten toimiala, kokoluokka ja sijainti. Otokskoko on 3788 kohderyhmän vaatimukset täyttävää yritystä.

Tutkimusaineisto on kerätty internetkyselyinä 14.8.–15.9.2006. Valtaosa vastaajista värvättiin osallistumaan kyselyyn puhelimitse. Tiedonkeruu on toteutettu Taloustutkimus Oy:n CAWI-ohjelmalla (Computer Aided Web Interview). Raportin luvussa "Aineisto" on esitetty taustatietojakaumat haastatelluista yrityksistä Uudenmaan osalta.

Tutkimusprojektista ovat vastanneet Taloustutkimuksessa tutkimusjohtaja Ville Haikola ja yhteyspäällikkö Jyrki Kärpänoja, Suomen Yrittäjissä ekonomisti Harri Hietala ja Finnvera Oyj:ssä apulaisjohtaja Tuomo Holopainen.

1) Raportin alueelliset viittaukset tarkoittavat pääsääntöisesti sivulla 6 olevan kartan mukaista aluejakoa. Joissain raporteissa on lisäksi käytetty Suomen Yrittäjien aluejakoa (Helsinki, Pääkaupunkiseutu ja Keski-Pohjanmaa).

2) Aikasarjoissa ja kuvioissa olevat luvut ovat vuoden 1999 syksyyn asti koko Uudenmaan alueen lukuja (Helsinki, Pääkaupunkiseutu ja Uusimaa).

3) Tutkimustuloksissa esiintyy muutamissa kohdissa käsite 'saldoluku'. Se kuvaa kyseisten kysymysten kohdalla positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettua prosenttilukujen erotusta.

Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana

paranee 39 %, huononee 9 % ⇒ saldoluku = + 30 %

AINEISTO

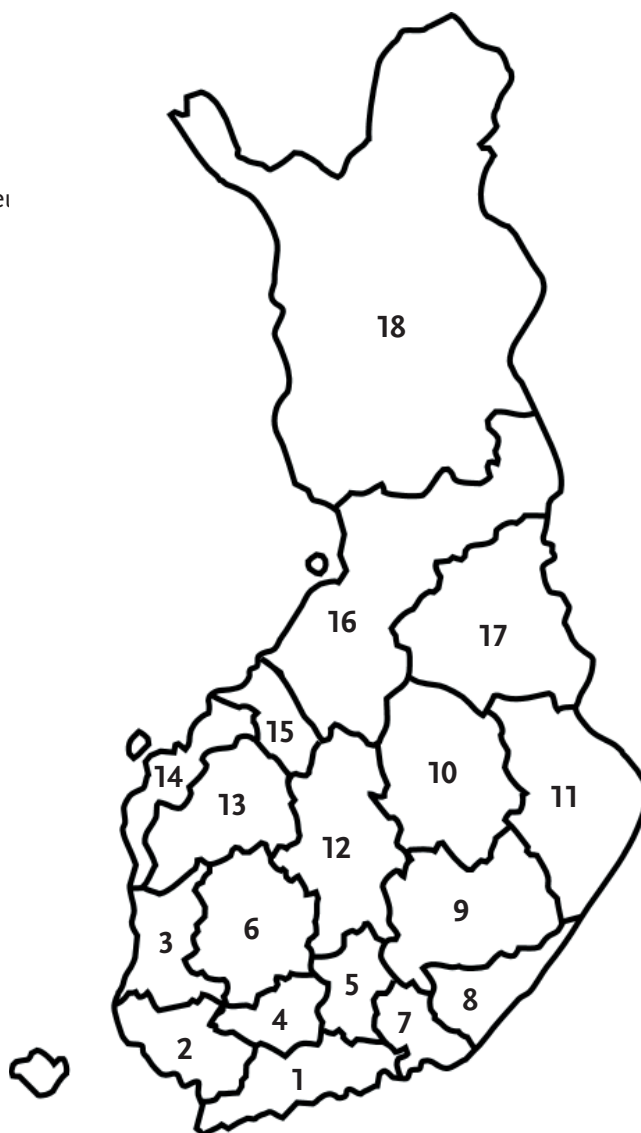
Seuraavassa taulukossa on esitetty painottamattomat taustatietojakaumat haastatelluista yrityksistä. Kunkin alueen aineisto on painotettu alueen yrityskannan kokoluokka- ja toimialajakaumaa vastaavaksi. Tämä painotus tehtiin jälkikäteen myös kevään 2006 aluetuloksille, joita ei kevään alueraportteihin painotettu. Painotettua otoskokoä käytetään laskentaperusteena, koska tällöin otoksen perusteella lasketut tulokset voidaan yleistää koskemaan koko tutkimuskohteena olevaa pk-sektoria.

TAUSTATIETOJA ALUEELTA HAASTATELLUISTA YRITYKSISTÄ:**PK-YRITYSBAROMETRI 2/2006**
- Aineiston rakenne -

		n=	%
ALUE	UUSIMAA	392	10 %
PÄÄTOIMIALA	Teollisuus (TOL: D)	45	11 %
	Rakentaminen (TOL: F)	58	15 %
	Kauppa (TOL: G)	190	48 %
	Palvelut (TOL:H, I, K, O)	99	25 %
HENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ	Alle 5 henkilöä	237	60 %
	5 - 9 henkilöä	63	16 %
	10 - 19 henkilöä	49	13 %
	20 - 49 henkilöä	29	7 %
	50+ henkilöä	14	4 %
LIIKEVAIHTO VUONNA 2006	Alle 0,20 milj. euroa	137	35 %
	0,20 - 0,49 milj. euroa	76	19 %
	0,50 - 1,49 milj. euroa	100	26 %
	1,50+ milj. euroa	77	20 %
	Ei vastausta	2	1 %
YRITYKSEN KASVUHAKUISUUS	Voimakkaasti kasvuhakuinen	38	10 %
	Kasvaa mahdollisuuksien mukaan	168	43 %
	Pyrkii säilyttämään asemansa	126	32 %
	Ei kasvutavoitetta	50	13 %
	Toiminta loppuu seuraavan vuoden aikana	7	2 %
YRITYKSELLÄ VIENTITOIMINTAA	Ei	282	72 %
	Kyllä, vie itse suoraan	74	19 %
	Kyllä, tuotteita viedä osana toisen yrityksen tuotekokonaisuutta	55	14 %
YRITYKSEN PERUSTAMISVUOSI	- 1995	222	57 %
	1996 - 2000	71	18 %
	2001 - 2006	94	24 %
VASTAAJAN ASEMA	Yrittäjä	325	83 %
	Palkattu toimitusjohtaja	54	14 %
	Muut	13	3 %

PK-YRITYSBAROMETRIN ALUEJAKO

1. Uusimaa, erilliset raportit:
 - Helsinki
 - Pääkaupunkiseutu (pl. Helsinki)
 - Uusimaa (pl. Helsinki ja Pääkaupunkiseu)
2. Varsinais-Suomi
3. Satakunta
4. Kanta-Häme
5. Päijät-Häme
6. Pirkanmaa
7. Kymenlaakso
8. Etelä-Karjala
9. Etelä-Savo
10. Pohjois-Savo
11. Pohjois-Karjala
12. Keski-Suomi
13. Etelä-Pohjanmaa
14. Pohjanmaa
15. Keski-Pohjanmaa
16. Pohjois-Pohjanmaa
17. Kainuu
18. Lappi

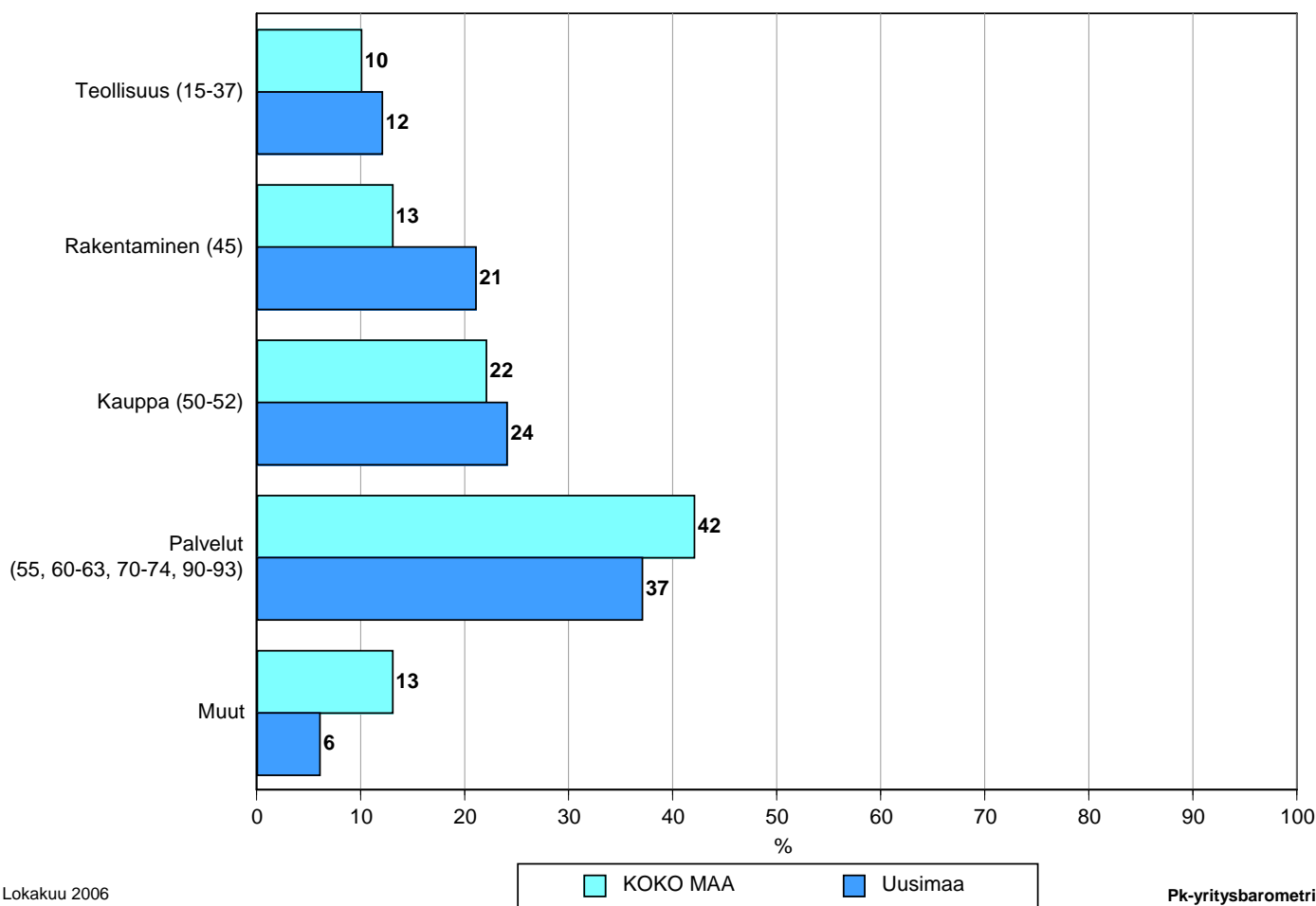
Pohjanmaan alueraportissa ovat mukana Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät ja Rannikko-Pohjanmaan Yrittäjät.

Tutkimustulokset

1 Uudenmaan ja koko maan yritykset

Suomessa oli vuonna 2004 232 305 yritystä.¹ Näistä yrityksistä noin 20800 toimi Uudellamaalla. Uudellamaalla on teollisuuden ja rakennusalan yrityksiä suhteellisesti enemmän ja palvelualojen yrityksiä suhteellisesti vähemmän kuin koko maassa keskimäärin. Tukku- ja vähittäiskaupan alalla toimivien yritysten suhteellinen osuus on Uudellamaalla lähellä koko maan suhteellista osuutta.²

1. YRITYSTEN OSUUDET ERI TOIMIALOILLA

Lokakuu 2006
Alkuperätunniste 4481/JKÄ/VH/ss/jso

Pk-yritysbarometri
Syksy 2006

Toimialan nimen jäljessä on sulussa Tilastokeskuksen toimialaluokituksen (TOL 2002) mukainen toimialanumero.

¹ Lähde: Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri. Yritysmäärä on arvioitu Tilastokeskuksen alueellisten toimipaikkatietojen perusteella. Alueen yritysmääränä on käytetty lukua, joka on saatu kertomalla alueen toimipaikkojen määrä koko maan yritysten lukumäärän ja toimipaikkojen lukumäärän suhteella.

² Lähde: TDC Hakemistot Oy Blue Book.

2 Yritykset ja työllisyys

Uudellamaalla toimivissa yksityisen sektorin yrityksissä ja yhteisöissä työskenteli vuonna 2003 noin 91500 työntekijää³. Työttömyysaste oli vuoden 2006 toisella neljänneksellä Tilastokeskuksen työvoimatiedustelun mukaan koko maassa 9,1 % ja koko Uudellamaalla 6,0 %.

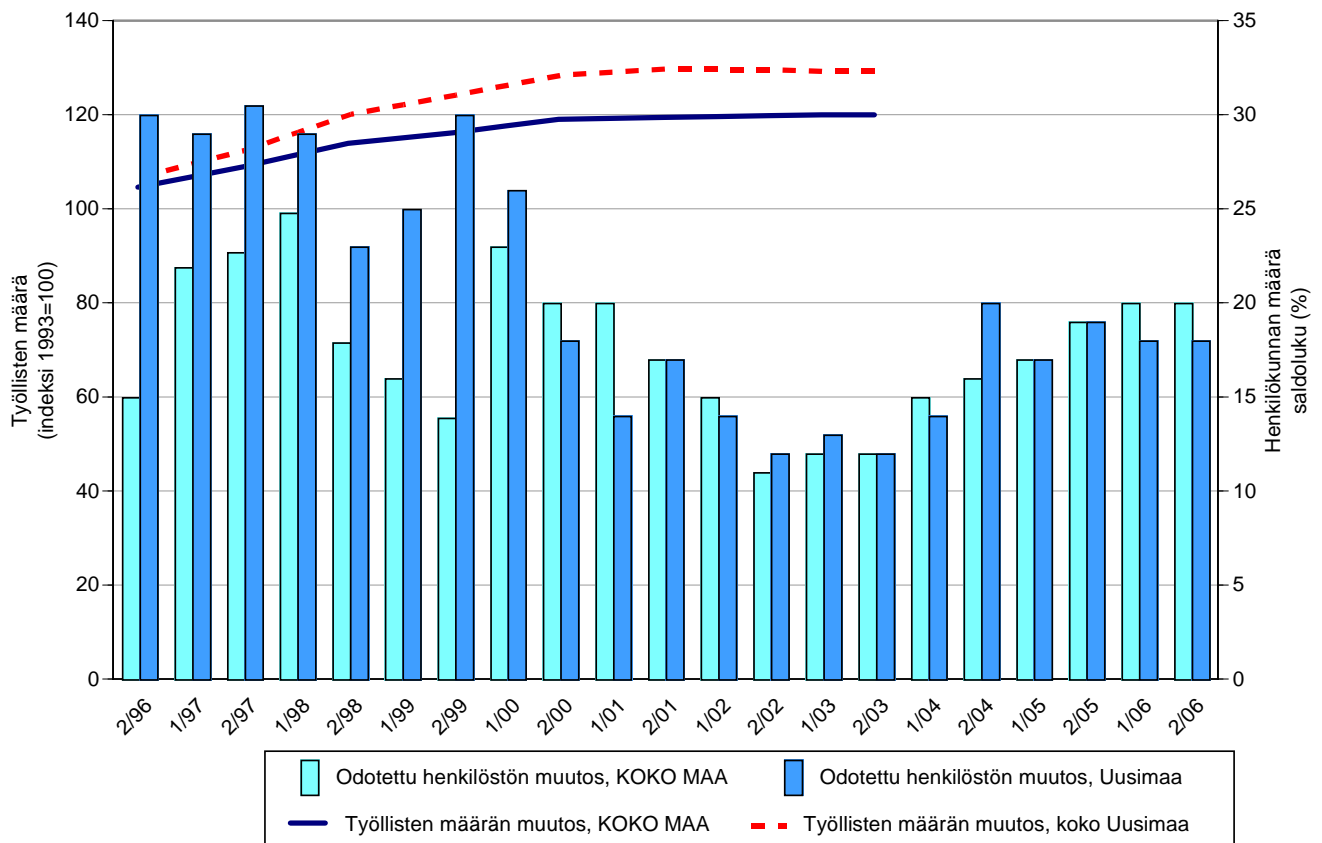
Taulukko 2: Pk-yritysten suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta seuraavan vuoden kuluttua.

	Suurempi %	Yhtä suuri %	Pienempi %	Saldoluku %
KOKO MAA	25	70	5	20
Uusimaa	23	71	5	18

Uudellamaalla toimivat pk-yritykset odottavat edelleen työllisyyden paranevan seuraavan vuoden aikana. Henkilökunnan määrän suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on alueella alhaisempi kuin koko maassa keskimäärin. Henkilökunnan määrän suhdannenäkymät ovat Uudellamaalla myös hieman heikommat kuin syksyllä 2005. Koko maassa henkilökunnan määrän suhdannenäkymät ovat nyt jonkin verran paremmat kuin vuosi sitten.

Seuraavassa kuviossa on verrattu Uudenmaan työllisten määrää (indeksi 1993=100) ja pk-yritysten henkilökunnan määrän suhdannenäkymiä seuraavan vuoden aikana⁴. Tuorein käytettävissä oleva tieto on Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastosta vuodelta 2003.

2. HENKILÖKUNNAN MÄÄRÄN MUUTOSODOTUKSET SEURAAVAN VUODEN AIKANA SEKÄ TYÖLLISTEN MÄÄRÄN TILASTOITU MUUTOS

Lokakuu 2006
Alkuperätunniste 4481/JKÄ/VH/ss/jso

Pk-yritysbarometri
Syksy 2006

³ Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäyntitilasto.

⁴ Kysymysmuoto muuttui 1/2000. Tätä aiemmin kysyttiin suhdannenäkymät seuraavan puolen vuoden aikana.

3 Pk-yritysten suhdannenäkymät

3.1 Yleiset suhdannenäkymät

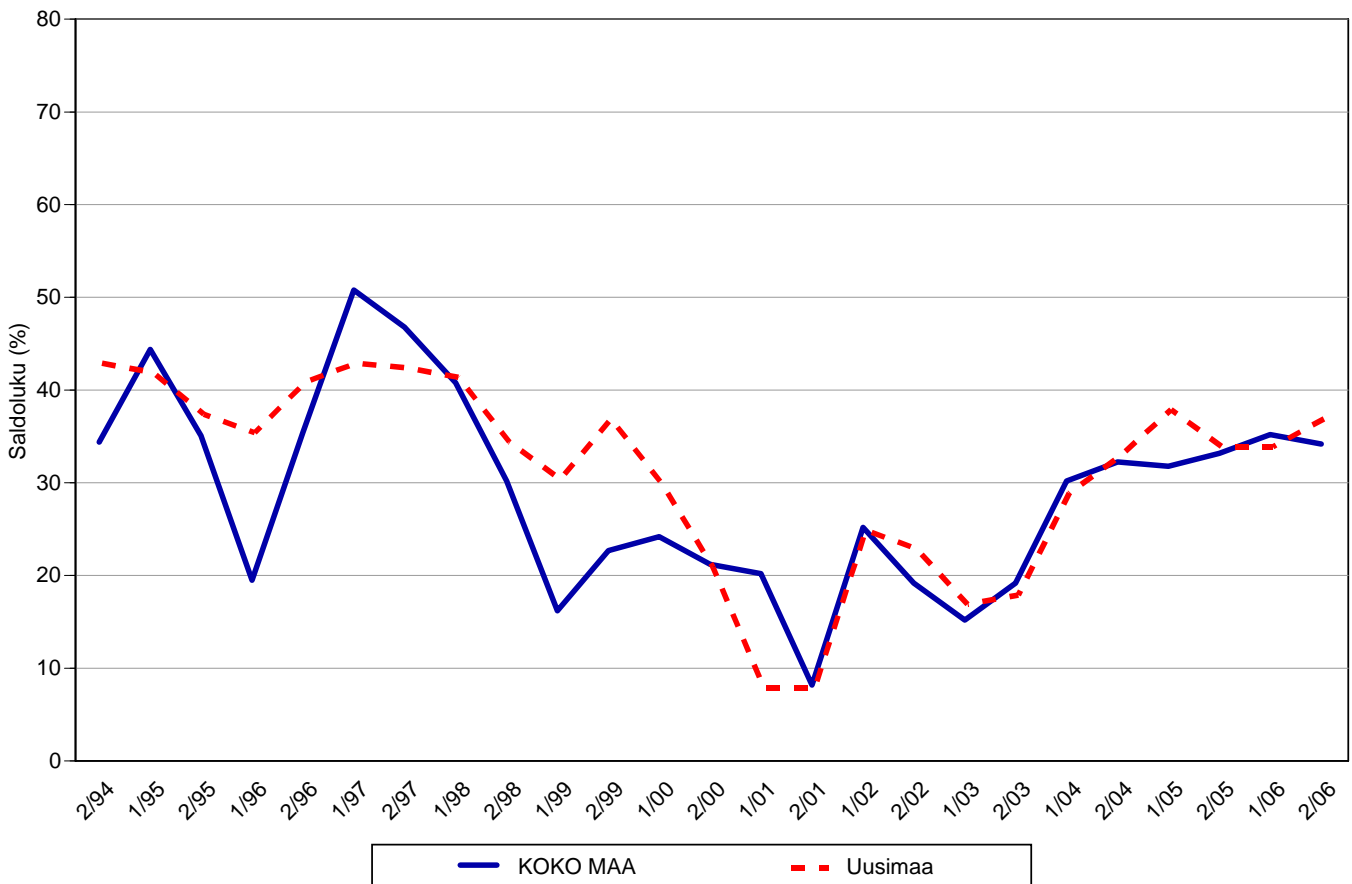
Taulukko 3.1: Pk-yritysten suhdannenäkymät oman yrityksen kannalta lähimmän vuoden aikana.

	Paranee	Pysyy ennallaan	Huononee	Saldoluku
	%	%	%	%
KOKO MAA	41	51	7	34
Uusimaa	42	52	6	37

Pk-yritykset odottavat suhdanteiden paranevan lähimmän vuoden aikana Uudellamaalla ja koko maassa oman yrityksen kannalta. Uudellamaalla toimivista pk-yrityksistä neljä kymmenestä ennakoivat suhdannenäkymien lähimmän vuoden aikana paranevan ja kuusi prosenttia yrityksistä ennakoivat suhdanteiden heikkenevän. Alueen pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät ovat paremmat kuin koko maan pk-yrityksillä keskimäärin.

Seuraavasta kuviosta nähdään pk-yritysten yleisten suhdannenäkymien kehitys tutkimusjaksosta 2/94 lähtien. Kevään 2006 tilanteeseen verrattuna Uudellamaalla toimivien pk-yritysten suhdannenäkymät ovat lähimmän vuoden aikana nousussa, kun taas koko maassa keskimäärin ne ovat lähes samalla tasolla.

3.1 YLEISET SUHDANNENÄKYMÄT LÄHIMMÄN VUODEN AIKANA

3.2 Suhdannenäkymät osatekijöittäin

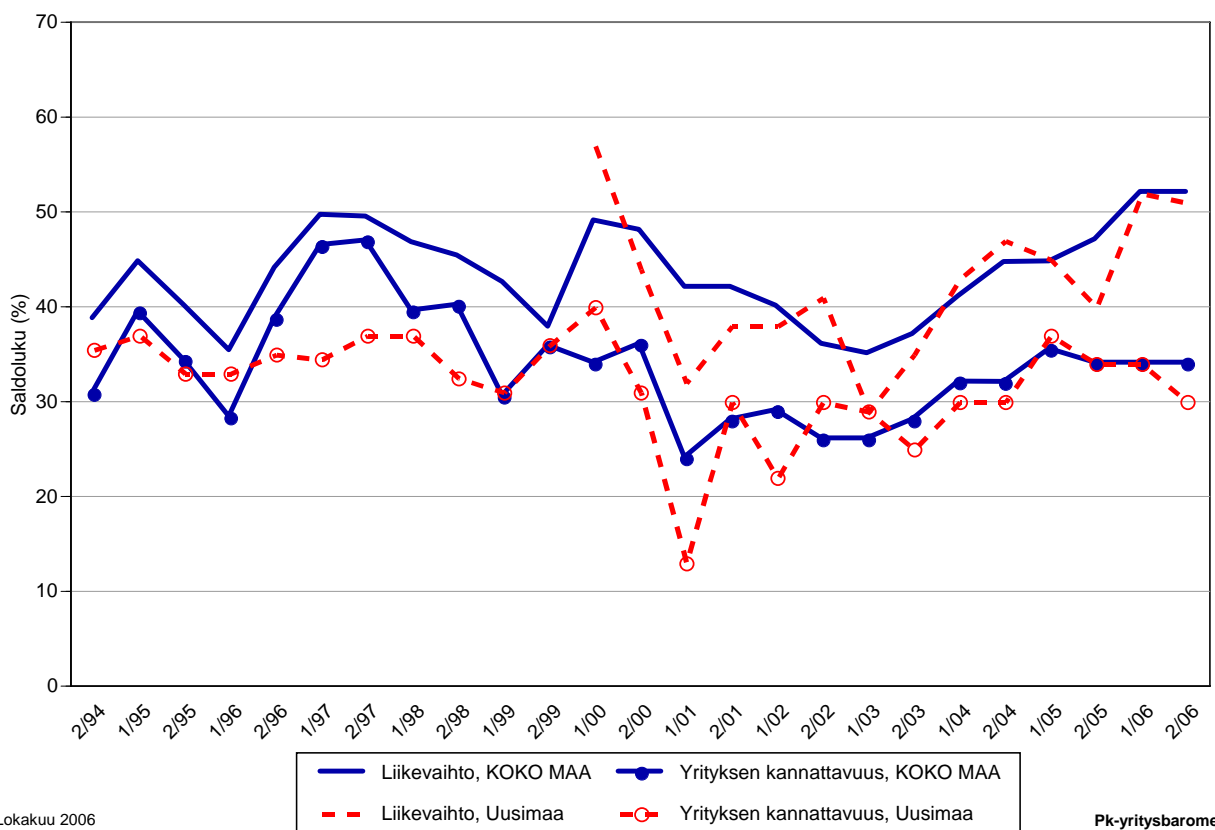
Taulukko 3.2: Pk-yritysten suhdannenäkymät osatekijöittäin seuraavan vuoden kuluttua.

	Liikevaihto	Investointien arvo	Viennin arvo	Tuonnin arvo	Tuotanto-kustannukset	Yrityksen kannattavuus	Vakavaraisuus	Tuotekehitys-panostukset
KOKO MAA								
Suurempi	60	24	18	18	41	45	44	29
Yhtä suuri	32	61	74	74	51	43	49	64
Pienempi	8	15	8	8	8	12	7	7
Saldoluku (%)	52	9	11	10	32	34	37	21
Suurempi	60	27	19	24	40	44	45	29
Yhtä suuri	32	56	72	69	51	43	49	62
Pienempi	8	17	9	7	9	14	6	9
Saldoluku (%)	51	11	11	17	32	30	39	20

Koko maan ja Uudenmaan pk-yritysten suhdannenäkymät ovat seuraavan vuoden kuluttua kaikkien osatekijöiden suhteen edelleen positiivisia. Uudellamaalla toimivien pk-yritysten suhdannenäkymät ovat keskimäärin paremmat investointien arvon, tuonnin arvon ja vakavaraisuuden osalta. Liikevaihdon, yrityksen kannattavuuden, ja tuotekehityspanostusten kasvua ennakoitiin saldoluvun mukaan pienempi osuus Uudenmaan pk-yrityksistä kuin koko maassa keskimäärin.

Seuraavasta kuvioista nähdään pk-yritysten liikevaihdon ja yrityksen kannattavuuden suhdannenäkymien⁵ kehitys jaksosta 2/94 lähtien. Erityisesti kannattavuuden suhdannenäkymät ovat Uudellamaalla alhaisemmalla tasolla kuin keväällä 2006.

3.2 SUHDANNENÄKYMÄT SEURAAVAN VUODEN KULUTTUA

Lokakuu 2006
Alkuperätunniste 4481/JKÄ/VH/ss/jso

Pk-yritysbarometri
Syksy 2006

⁵ Kysymysmuoto muuttui 1/2000. Tätä aiemmin kysyttiin suhdannenäkymät seuraavan puolen vuoden aikana.

4 Pk-yritysten kehittämistarpeet

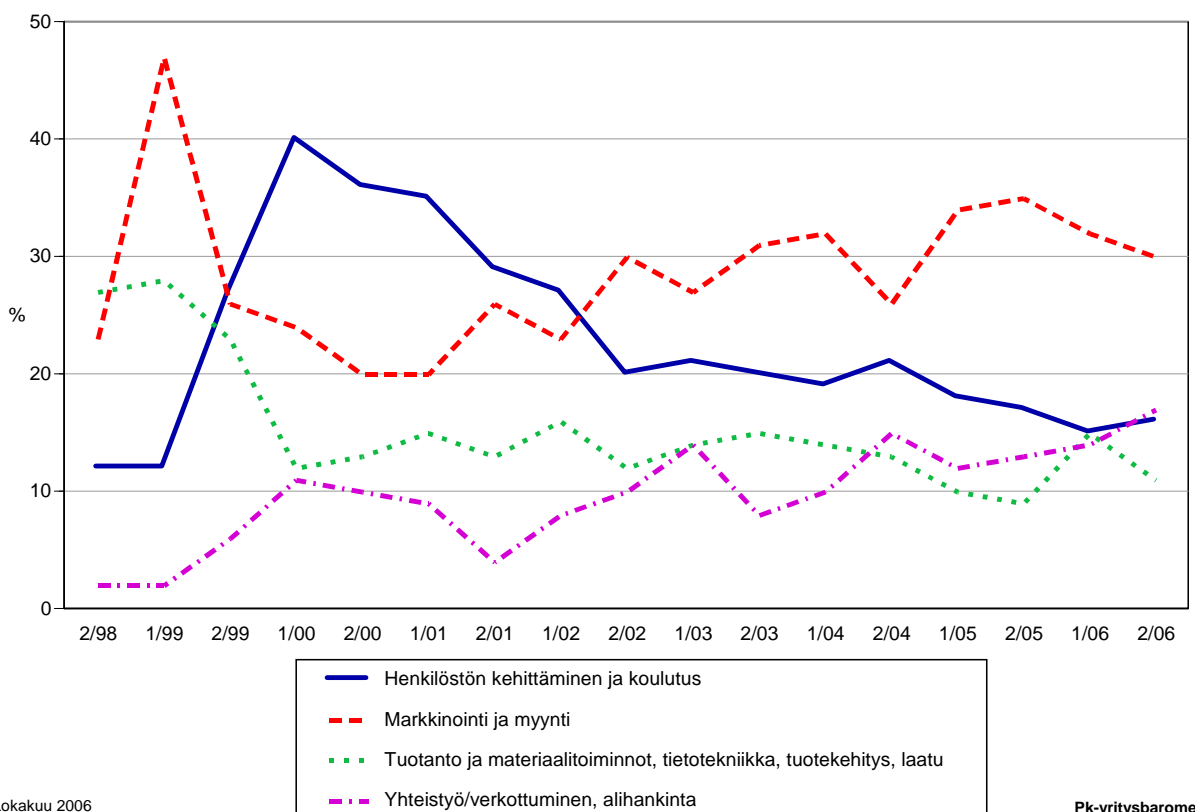
Taulukko 4: Pk-yrityksillä eniten kehittämistarvetta tällä hetkellä.

	KOKO MAA %	Uusimaa %
Johtaminen	5	5
Henkilöstön kehittäminen ja koulutus	19	16
Markkinointi ja myynti	34	30
Vienti ja kansainvälistyminen	3	6
Rahoitus, talous ja laskentatoimi	7	8
Tuotanto ja materiaalitoiminnot, tietotekniikka, tuotekehitys, laatu	11	11
Yhteistyö/verkottuminen, alihankinta	16	17
Ympäristö- ja muiden säädosvaatimusten ottaminen huomioon toiminnassa	3	3
Muu	1	2
Ei kehittämistarvetta/ Ei osaa sanoa	0	1

Koko maan ja Uudenmaan alueen pk-yritysten kehittämistarpeet ovat hyvin samankaltaisia. Uudenmaan pk-yrityksissä koetaan olevan koko maan keskiarvon tavoin eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä. Seuraavaksi eniten kehittämistarvetta sekä alueen että koko maan pk-yrityksillä on henkilöstön kehittämisessä ja koulutuksessa. Koko maata enemmän kehittämistarvetta Pääkaupunkiseudun yritykset kokevat olevan viennin ja kansainvälistymisen saralla sekä rahoituksessa ja laskentatoimissa.

Uudellamaalla toimivien pk-yritysten keskuudessa selvimmin ovat vähentyneet tuotanto- ja materiaalitoimintoihin liittyvät kehittämistarpeet kevään 2006 tilanteeseen verrattuna. Muutoin kehittämistarpeet ovat pysyneet melko ennallaan.

4. PK-YRITYSTEN KEHITTÄMISTARPEET - Uusimaa -

5 Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet

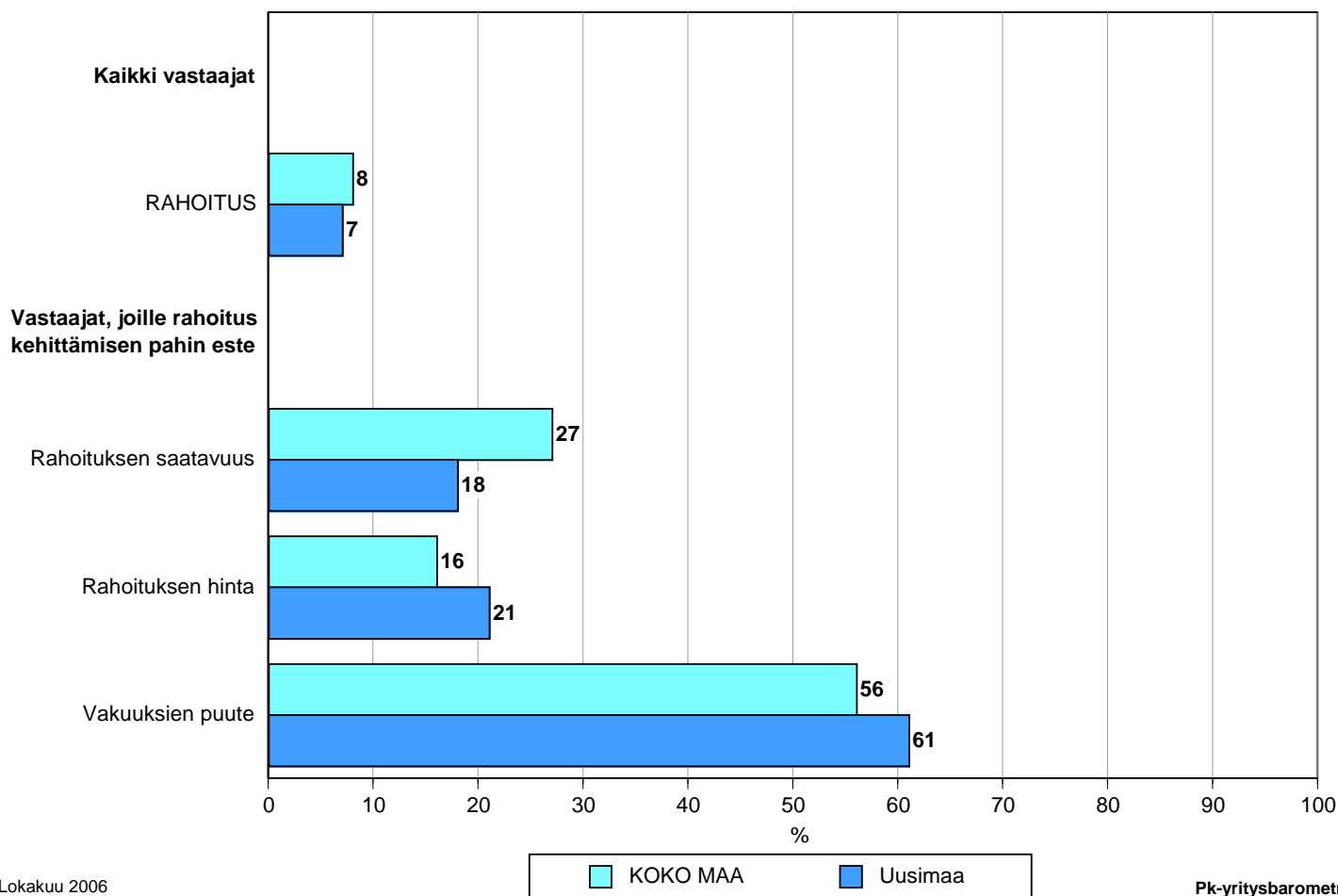
Taulukko 5: Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet.

	KOKO MAA	Uusimaa
	%	%
YRITYSTOIMINNAN SÄÄTELY	8	6
byrokratia	2	2
työlainsäädäntö	1	0
työehtosopimukset	1	1
muu sääntely	2	1
KUSTANNUSTASO	17	19
verotus	4	8
palkkataso	2	3
työn sivukulut	7	5
muut tuotantokustannukset	3	3
KILPAILUTILANNE	24	22
kireä kilpailutilanne	17	14
markkinoiden liiallinen keskittyminen	2	2
julkisen sektorin elinkeinotoiminta	1	1
markkinoita vääristävät tuet	1	2
harmaa talous, konkurssit jne.	1	1
kysynnän riittämättömyys	2	2
RAHOITUS	8	7
rahoituksen saatavuus	2	1
rahoituksen hinta	1	1
vakuuksien puute	4	4
RESURSSITEKIJÄT	28	30
ammattitaitoisen työvoiman saatavuus	15	14
alihankkijoiden/osatoimittajien		
saatavuus	2	5
toimitilat	3	3
koneet ja laitteet	1	1
muut resurssitekijät, esim. raaka-aineet	4	4
YLEINEN SUHDANNE- /MAAILMANTILANNE	10	12
MUUT TEKIJÄT	3	3
EI OSAA SANOA	2	1

Uudellamaalla pk-yritysten kehittämisen pahimpia esteitä ovat kilpailutilanteeseen ja resurssitekijöihin liittyvät tekijät. Resurssitekijöistä erityisesti ammattitaitoisen työvoiman saatavuuteen liittyvät ongelmat koetaan alueen pk-yritysten keskuudessa yrityksen kehittämisen esteiksi. Koko maan pk-yritysten tuloksiin verrattuna kilpailutilanteeseen, rahoitukseen ja yritystoiminnan säätelyyn liittyviä tekijöitä ei alueella koeta niin suuriksi kehittämisen esteiksi kuin muualla maassa. Resurssitekijöihin, kustannustasoon ja yleisiin suhdannetekijöihin liittyvät tekijät koetaan alueella suuremmiksi kehittämisen esteiksi.

Rahoitukseen liittyvät tekijät ovat kehittämisen pahimpana esteenä 7 prosentilla Uudenmaan pk-yrityksistä. Näistä yrityksistä vakuuksien puute ovat pahimpana esteenä 61 prosentilla, rahoituksen hinta ja rahoituksen saatavuus noin joka viidennellä alueen pk-yrityksistä. Uudellamaalla toimivat pk-yritykset kokevat rahoituksen olevan hieman pienempi kehittämisen este kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin. Rahoituksen merkitys yritysten kehittämisen esteenä on laskenut jonkin verran sekä koko maassa keskimäärin että Uudenmaan alueella verrattuna kevään 2006 barometriin.

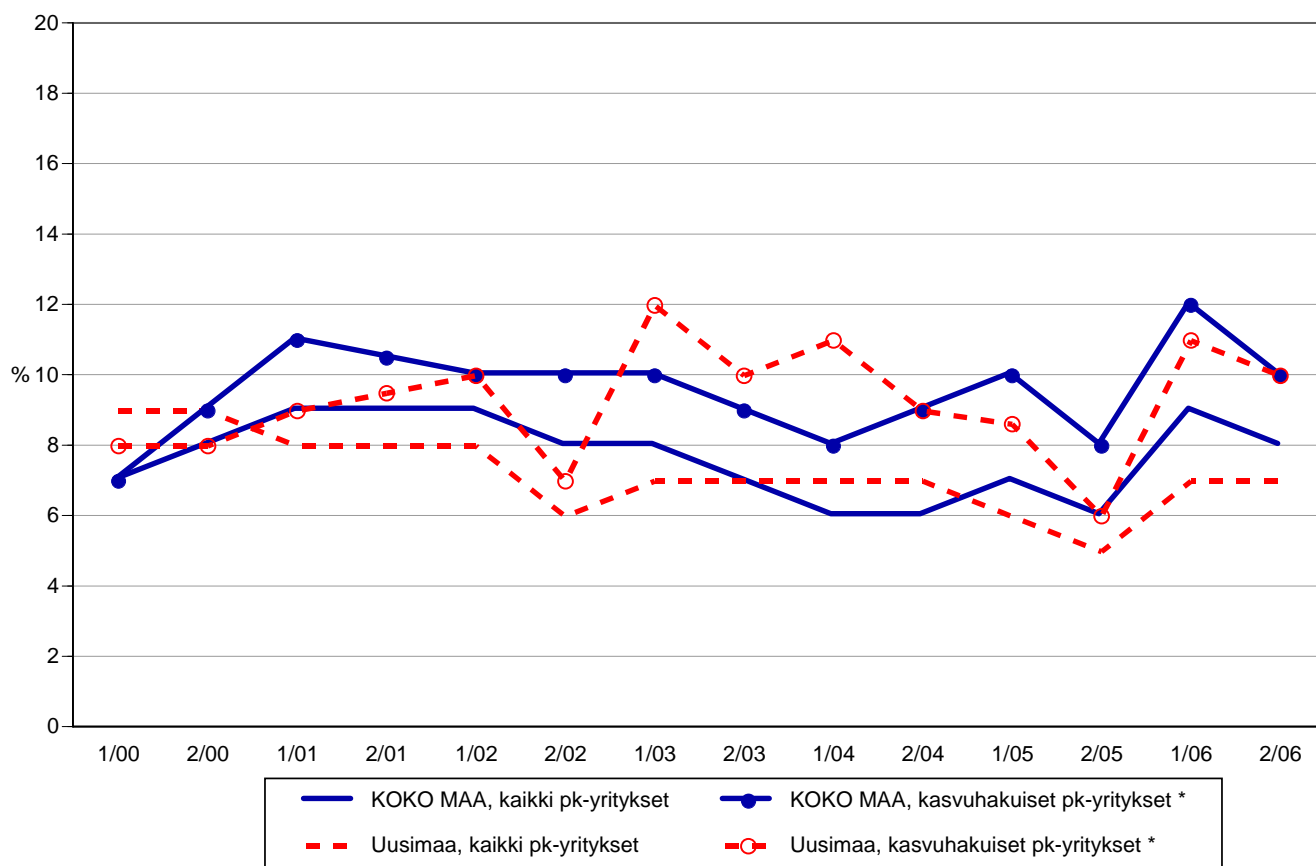
5.1 PK-YRITYSTEN KEHITTÄMISEN ESTEET - Rahoitus -

Lokakuu 2006
Alkuperätunniste 4481/JKÄ/VH/ss/jso

Pk-yrittäjäbarometri
Syksy 2006

5.2 PK-YRITYSTEN KEHITTÄMISEN ESTEET - Rahoitus kokonaisuudessaan -

Lokakuu 2006
Alkuperätunniste 4481/JKÄ/VH/ss/jso

*) Yritys on voimakkaasti kasvuhakuinen tai pyrkii kasvamaan mahdollisuuksien mukaan

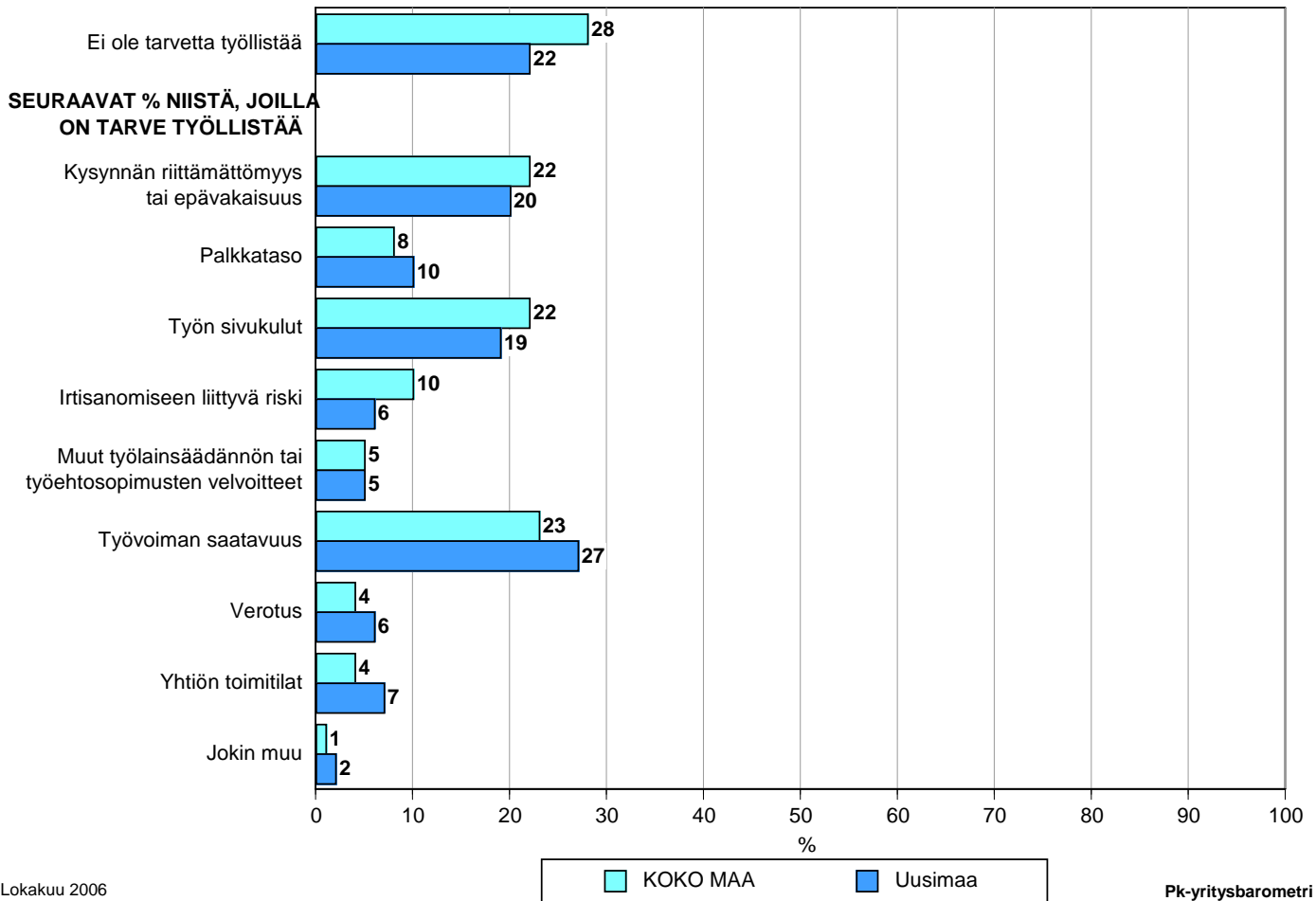
Pk-yrittäjäbarometri
Syksy 2006

Kehittämisen esteitä ei kysytty jaksolla 2/01.

6 Pk-yritysten työllistämisen esteet

Uudenmaan pk-yrityksillä työllistämisen suurimmat esteet ovat ja työvoiman saatavuus, työn sivukulut ja kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus. Työvoiman saatavuuden osuus on noussut pahimmaksi työllistämisen esteeksi. Alueen pk-yrityksistä, joilla on tarve työllistää, reilu neljännes pitää nyt työvoiman saatavuutta työllistämisen esteenä. Työn sivukuluja ja kysynnän riittämättömyyttä pitää noin joka viides työllistämisen pahimpana esteenä. Uudenmaan yrityksistä 22 prosentilla ja koko maan pk-yrityksistä 28 prosentilla ei ole tarvetta työllistää.

6. PK-YRITYSTEN TYÖLLISTÄMISEN SUURIN ESTE

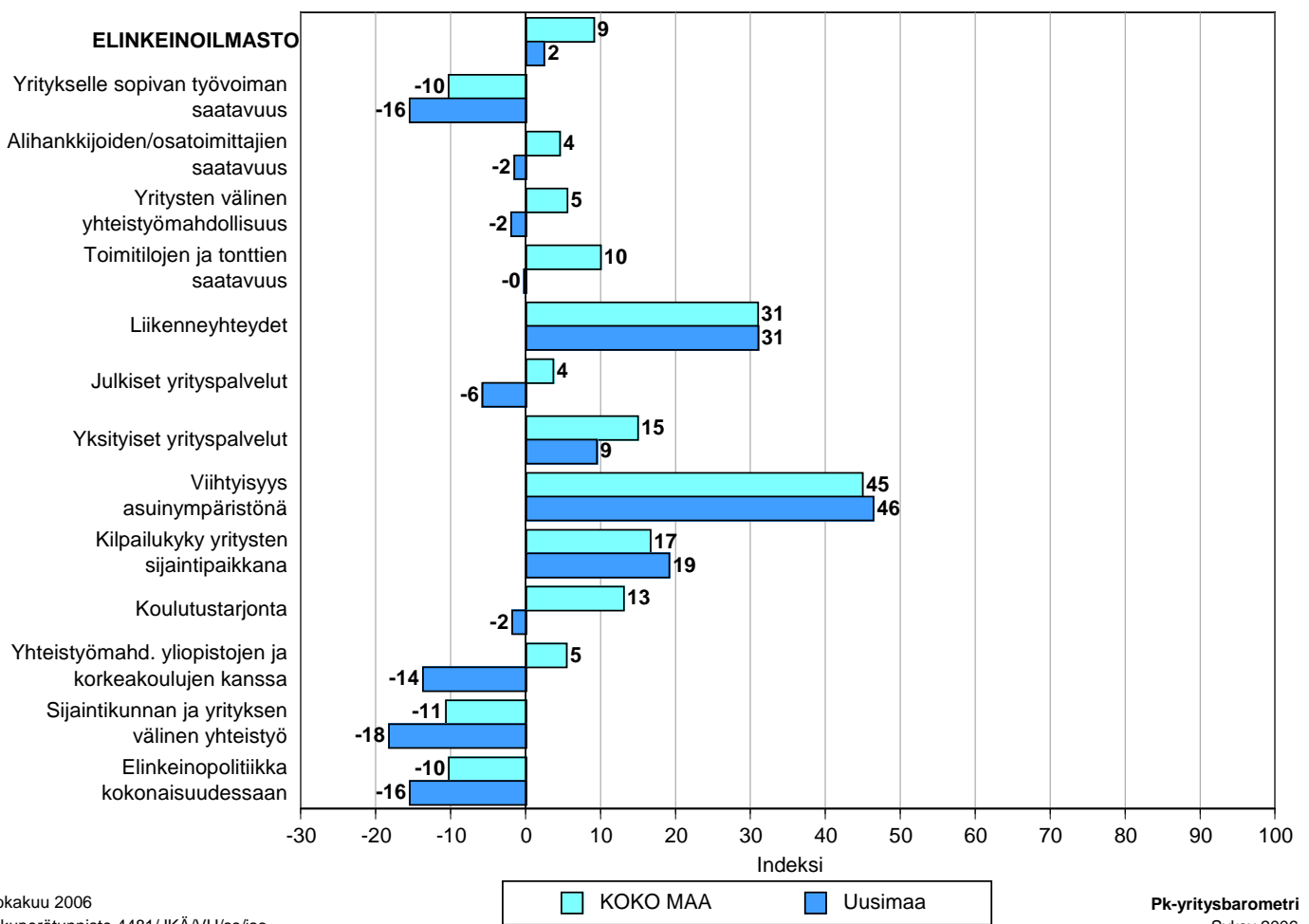
Lokakuu 2006
Alkuperätunniste 4481/JKÄ/VH/ss/jso

Pk-yritysbarometri
Syksy 2006

7 Elinkeinoilmasto

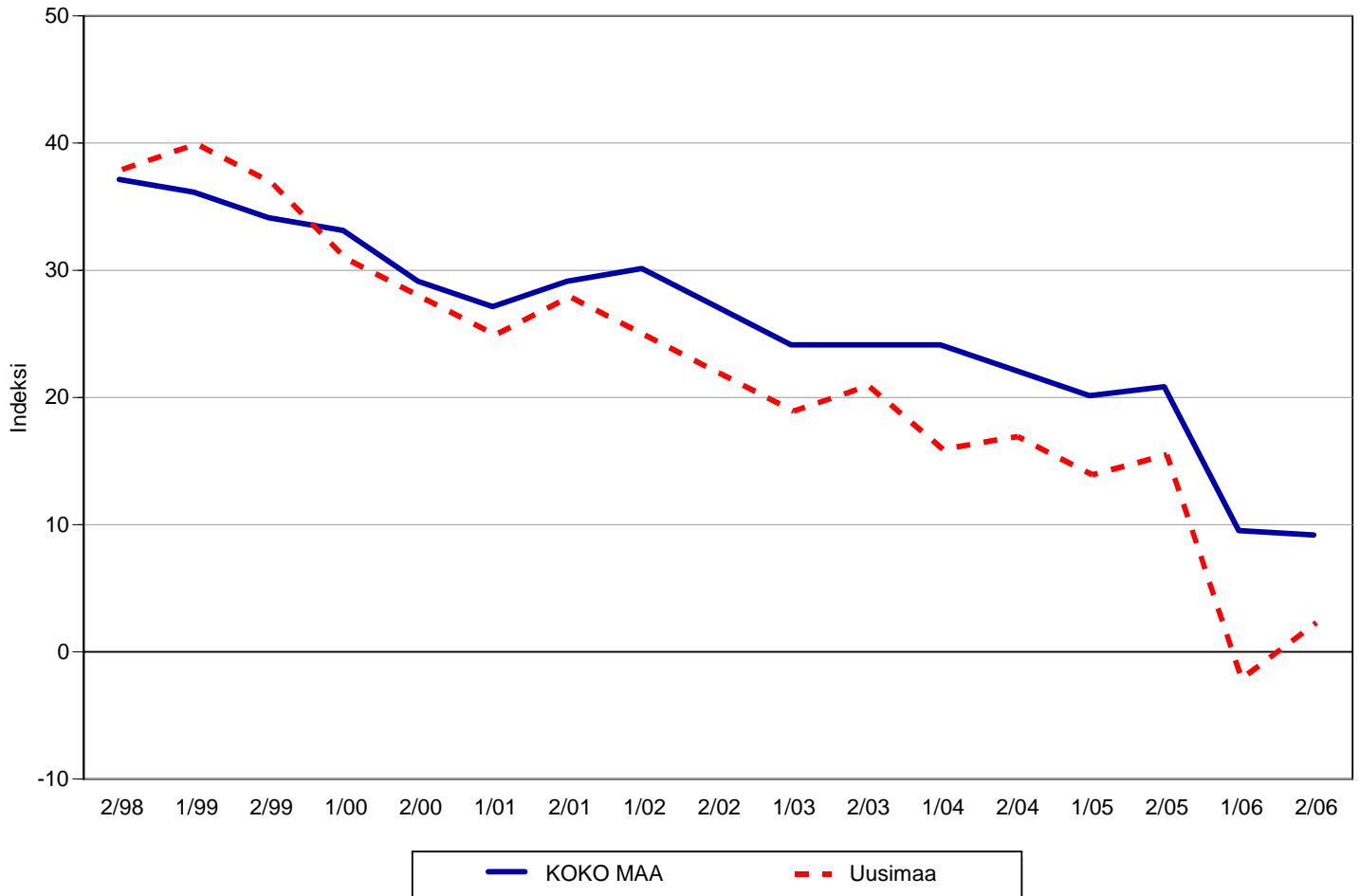
Yrityksen sijaintikuntaan elinkeinon harjoittamisen näkökulmasta ollaan Uudellamaalla tyytymättömpiä kuin koko maassa keskimäärin. Tyytyväisimpiä Uudellamaalla sijaitsevat pk-yritykset ovat alueen viihtyisyyteen asuinympäristönä ja liikenneyhteyksiin. Keskimääräistä tyytyväisempiä Uudellamaalla ollaan myös kilpailukykyyn. Kaikkein tyytymättömiä alueella ollaan sijaintikunnan ja yrityksen väliseen yhteistyöhön. Sen lisäksi tyytymättömiä Uudellamaalla ollaan yritykselle sopivan työvoiman saatavuuteen elinkeinopolitiikkaan kokonaisuudessaan sekä yhteistyömahdollisuuksiin yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa. Kokonaisuutena tyytyväisyys elinkeinoilmastoon on Uudellamaalla nousussa, kun taas koko maassa se on edelleen lievästi laskusuunnassa. Aiemmin kysytty tekijä 'yhteiskunnalliset turvallisuuspalvelut' ei ollut mukana syksyn 2006 tutkimuksessa.

7.1 ELINKEINOILMASTO

7.2 ELINKEINOILMASTO

- Keskiarvo sijaintikunnan elinkeinoilmasto koskevista väittämistä -

Lokakuu 2006
Alkuperätunniste 4481/JKÄ/VH/ss/jso

Pk-yritysbarometri
Syksy 2006

8 Pk-yritysten kasvuhakuisuus

Taulukko 6: Pk-yritysten kasvuhakuisuus.

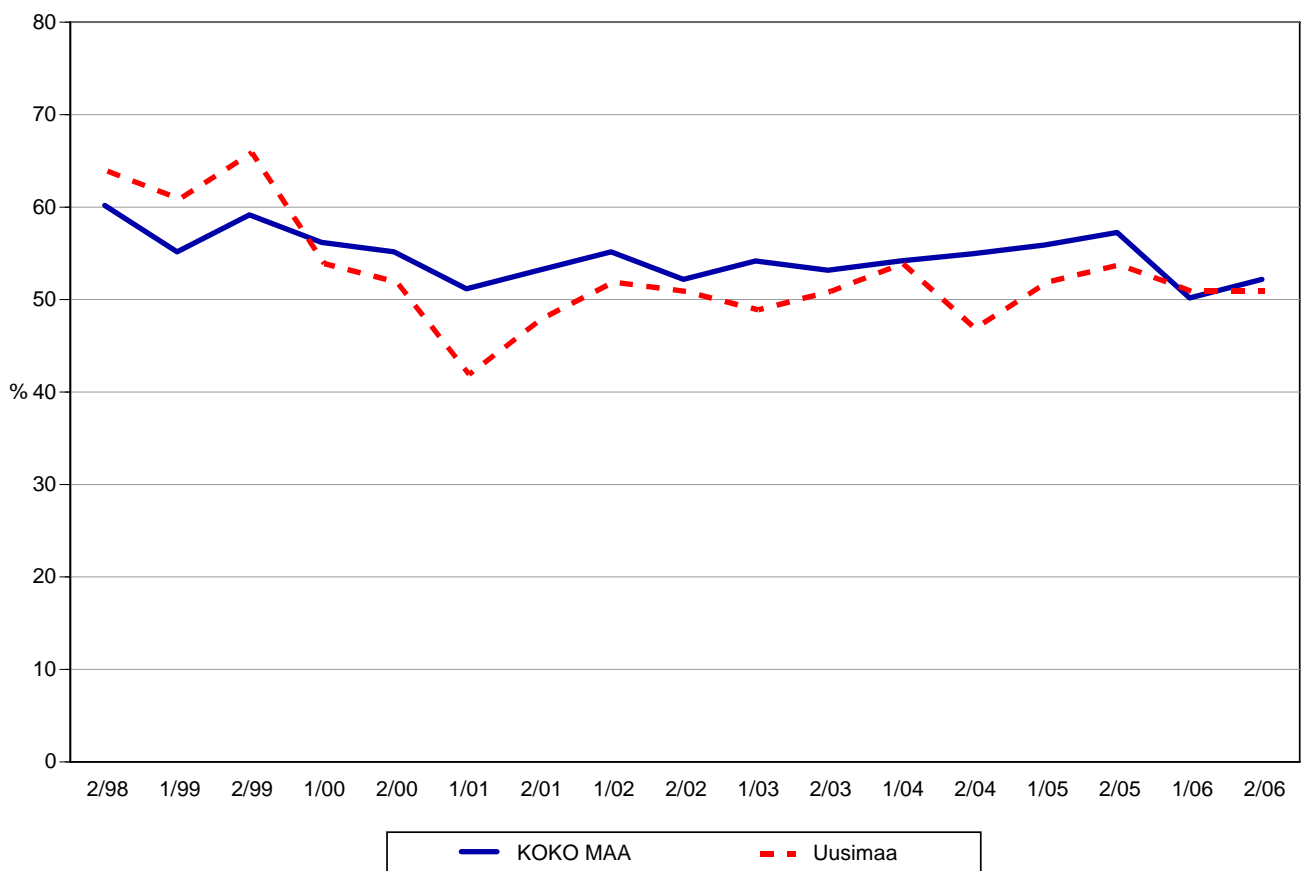
	KOKO MAA %	Uusimaa %
Olemme voimakkaasti kasvuhakuinen	10	8
Pyrimme kasvamaan mahdollisuuksien mukaan	42	43
Pyrimme säilyttämään asemamme	33	33
Yrityksellämme ei ole kasvutavoitteita	14	14
Toiminta loppuu seuraavan vuoden aikana	1	2

Uudellamaalla on suhteellisesti nyt noin kahden prosenttiyksikön verran vähemmän voimakkaasti kasvuhakuisia pk-yrityksiä kuin koko maassa keskimäärin. Yrityksen toiminnan loppumista seuraavan vuoden aikana ennakoiti prosentti koko maan ja kaksi prosenttia Uudenmaan pk-yrityksistä. Ilman kasvutavoitteita olevien yritysten määrä on 14 prosenttia. Tärkeimpänä kasvukeinonaan alueen pk-yritykset pitävät uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämistä, yhteistyön lisäämistä muiden yritysten kanssa sekä myynnin ja markkinoinnin lisäämistä.

Voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvavia pk-yrityksiä on Uudellamaalla yhteensä 51 prosenttia ja koko maassa 52 prosenttia. Kasvuhakuisten yritysten osuus on noussut koko maassa ja on melko samalla tasolla Uudenmaan alueella

8. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS

- Voimakkaasti ja mahdollisuuksien mukaan kasvavien yritysten osuus kaikista yrityksistä -

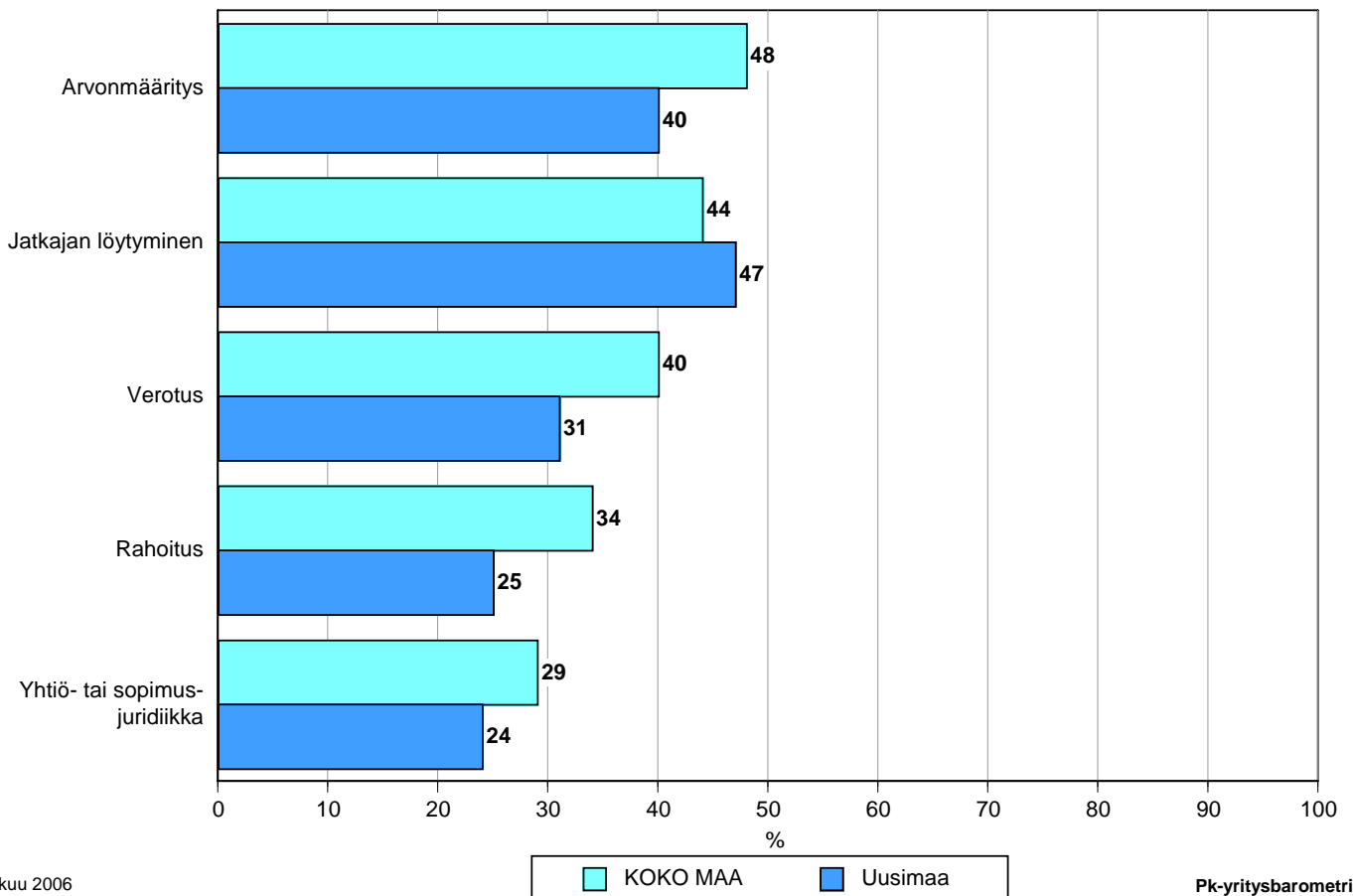
9 Sukupolven- tai omistajanvaihdokset

Taulukko 7: Sukupolven- tai omistajanvaihdokset pk-yrityksissä.

	KOKO MAA %	Uusimaa %
SUKUPOLVEN- TAI OMISTAJANVAIHDOS ODOTETTAVISSA LÄHIMMÄN 5 VUODEN AIKANA		
Ei	71	72
Kyllä, 1-2 vuoden sisällä	7	9
Kyllä, 3-5 vuoden sisällä	12	9
Ei osaa sanoa	9	10

Uudenmaan alueella on sukupolven- tai omistajanvaihdos odotettavissa lähimmän viiden vuoden aikana joka viidenennessä pk-yrityksessä. Sekä Uudellamaalla että koko maassa keskimäärin suurimmat haasteet sukupolven- tai omistajanvaihdosta aikoville yrityksille ovat arvonmääritys ja jatkajan löytäminen.

9. ODOTETTAVISSA OLEVAT ONGELMAT SUKUPOLVEN- TAI OMISTAJANVAIHDOKSEEN LIITTYVISSÄ ASIOISSA - Yritykset, joissa vaihdos odotettavissa lähimmän 5 vuoden aikana -

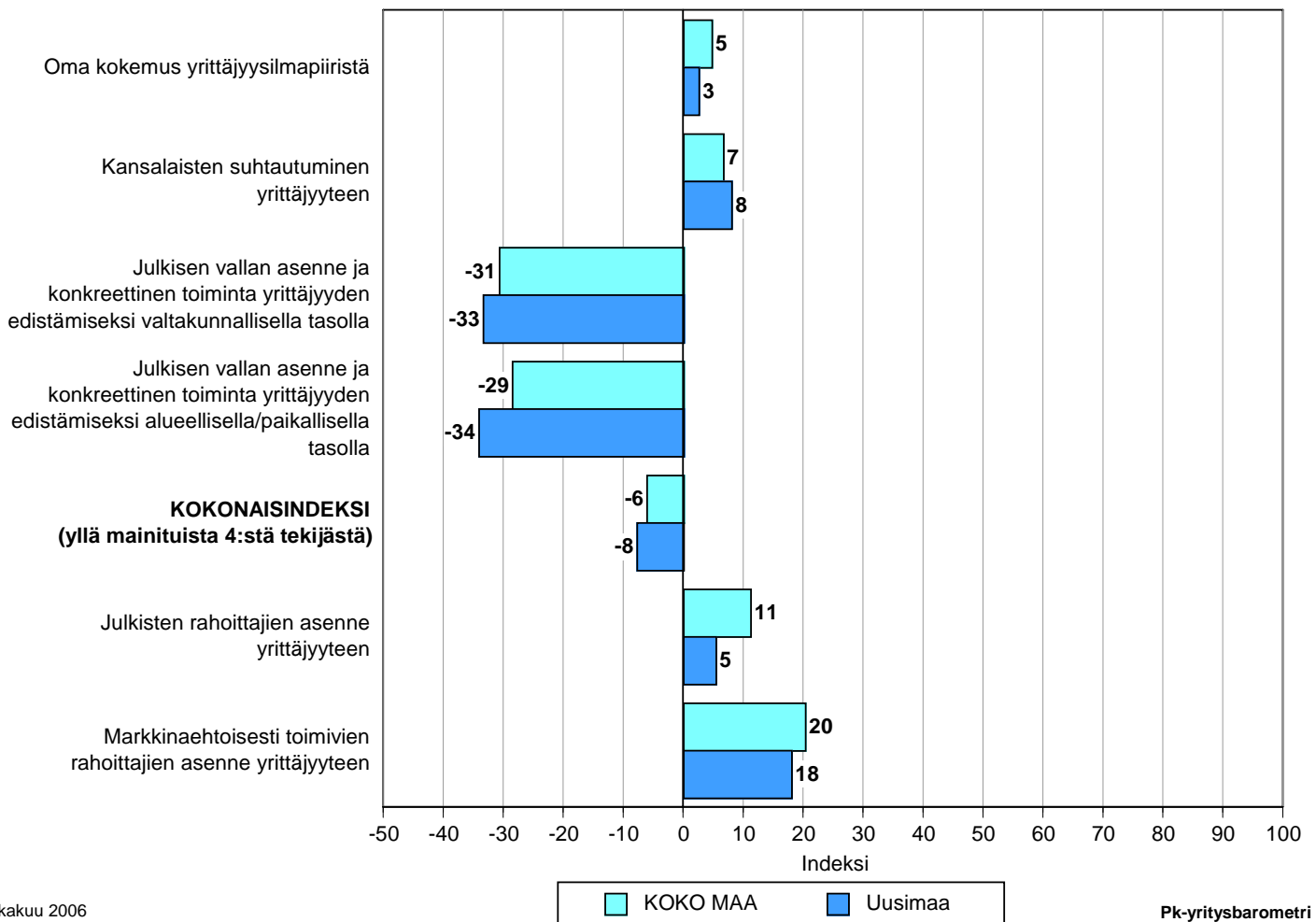

10 Yrittäjyysilmapiiri

Yrittäjyysilmapiirin kokonaisindeksi on Uudenmaan alueella -8 ja koko maassa keskimäärin -6. Indeksien osatekijöistä kansalaisten suhtautuminen ja oma suhtautuminen yrittäjyyteen arvioidaan positiivisiksi tekijöiksi. Julkisen vallan asenne ja toimet arvioidaan selkeästi negatiivisiksi sekä Uudenmaan että koko maan osalta.

Julkisten rahoittajien asenne yrittäjyyteen arvioidaan Uudenmaan alueella selvästi heikommaksi kuin koko maassa keskimäärin, kun taas markkinaehtoisesti toimivien rahoittajien asenne on lähes samalla tasolla koko maan kanssa. Markkinaehtoisien rahoittajien asenne saa selvästi paremman arvioin julkiseen puoleen verrattuna.

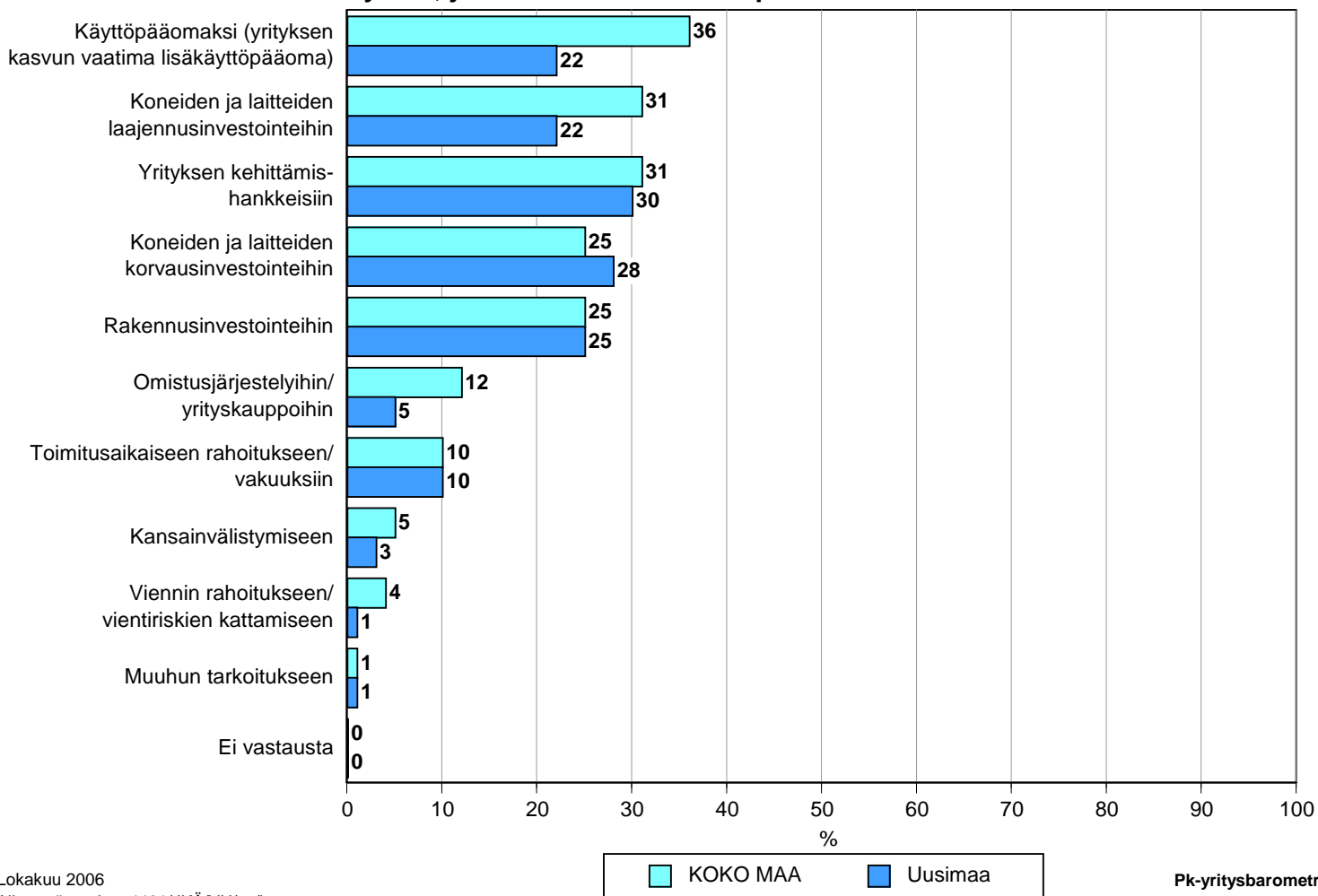
10. YRITTÄJYYSILMAPIIRI

11 Pk-yritysten rahoitus

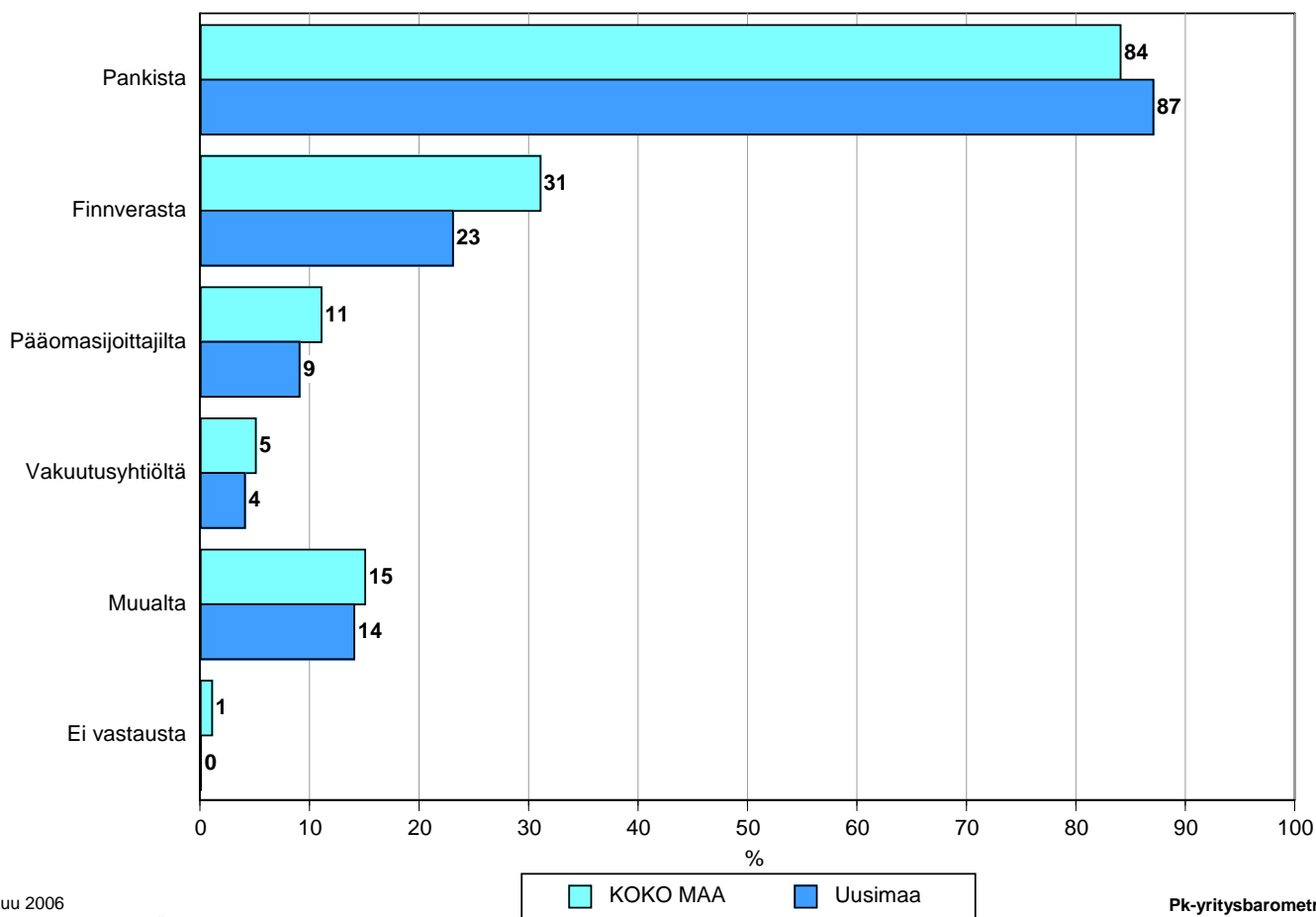
Uudellamaalla toimivista pk-yrityksistä 26 prosenttia aikoo ottaa ulkopuolista rahoitusta seuraavan vuoden aikana. Koko maan pk-yritysten keskuudessa ulkopuolista rahoitusta aikoo hankkia 23 prosenttia. Useimmiten alueen yritykset aikovat hankkia rahoitusta yrityksen kehittämishankkeisiin, koneiden- ja laitteiden korvausinvestointeihin sekä rakennusinvestointeihin. Uudenmaan pk-yritykset aikovat hankkia ulkoista rahoitusta useimmiten pankista (87 %) tai Finnverasta (23 %). Pääomasijoittajilta rahoitusta aikoo hakea 9 prosenttia alueen yrityksistä.

11. MIHIN KÄYTTÖTARKOITUKSEEN AIKOO OTTAA ULKOPUOLISTA RAHOITUSTA - - Yritykset, jotka aikovat ottaa ulkopuolista rahoitusta -

Lokakuu 2006
Alkuperätunniste 4481/JKÄ/VH/ss/jsj

Pk-yritysbarometri
Syksy 2006

12. MISTÄ AIKOO HAKEA RAHOITUSTA
- Yritykset, jotka aikovat ottaa ulkopuolista rahoitusta -

Lokakuu 2006
Alkuperätunniste 4481/JKÄ/VH/ss/jso

Pk-yritysbarometri
Syksy 2006

12 Yrityspalveluorganisaatioiden toiminta

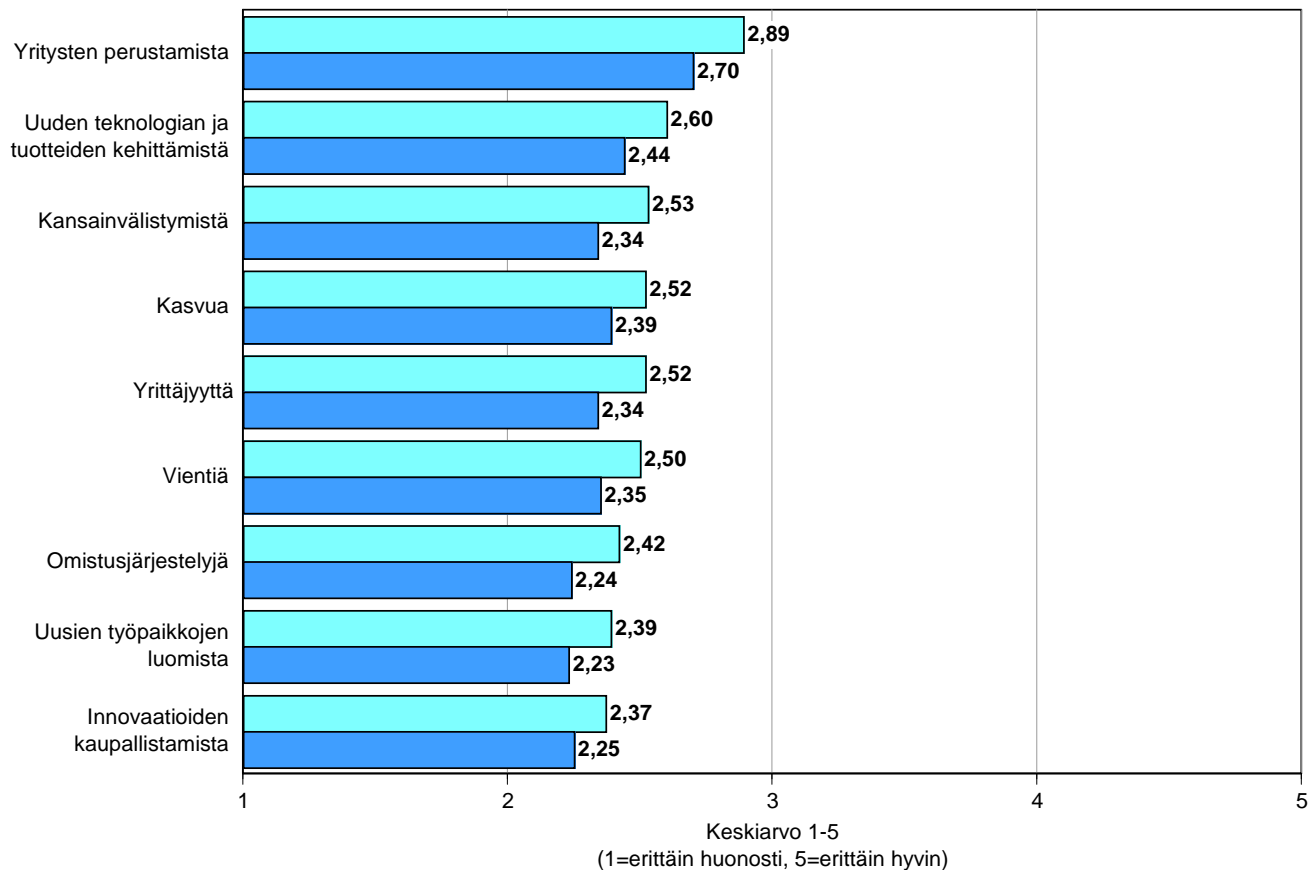
Syksyn 2006 Pk-yritysbarometrin erityisteemana ovat julkiset yrityspalvelut. Yrittäjien arvioitavaksi nimettiin Finnvera, Finpro, kasvuyrityspalvelu, seudulliset yrityspalvelupisteet, TE-keskus, Tekes, uusyrityskeskus ja YritysSuomi-portaali. Vastaajilta kysyttiin yleisesti palveluiden tuntemuksesta, käytöstä ja hyödyllisyydestä. Lisäksi palveluita käyttäneitä pyydettiin arvioimaan käyttämiään palveluita tarkemmin palveluasenteen, asiantuntemuksen ja hyödyllisyyden kannalta.

12.1 Tietoisuus ja hyödyllisyys

Pk-yritysten keskuudessa kokonaisuutena julkiset yrityspalvelut tunnetaan varsin heikosti. Erityisesti näin näyttäisi olevan seudullisten yrityspalvelupisteiden, YritysSuomi-portaalin ja kasvuyrityspalvelun osalta. Finnveran toimintaa arvioi Uudenmaan pk-yrityksistä tuntevansa erittäin tai melko hyvin 21 prosenttia ja TE-keskusten 13 prosenttia. Koko maan tasolla vastaavat luvut ovat Finnveran osalta 30 prosenttia ja TE-keskusten osalta 22 prosenttia vastanneista. Uusyrityskeskuksen tuntee 9 prosenttia ja Tekesin tuntee Uudenmaan alueella 8 prosenttia hyvin tai erittäin hyvin.

Julkisten yrityspalveluiden koetaan Uudenmaan alueella ja myös koko maassa olleen hyödyksi erityisesti yritysten perustamisessa. Seuraavaksi eniten palveluista arvioidaan Uudellamaalla olleen apua uuden teknologian ja tuotteiden kehittämisessä. Vähiten julkisten yrityspalveluiden koetaan edistäneen innovaatioiden kaupallistamista, omistusjärjestelyjä ja uusien työpaikkojen luomista.

15. KUINKA HYVIN JULKISET YRITYSPALVELUORGANISAATIOIT OVAT KYENNEET PARANTAMAAN YRITYSTEN TOIMINTAEDELLYTYKSIÄ YLEENSÄ

12.2 Käyttö ja arviot

Pk-yritykset ovat käyttäneet eniten hyväksi TE-keskusten (Uusimaa 20 %; koko maa 36 % yrityksistä) ja Finnveran palveluita (Uusimaa 19 %; koko maa 32 %). Uusyrityskeskuksen palveluita on hyödyntänyt 18 prosenttia ja Tekesin palveluita 12 prosenttia Uudenmaan pk-yrityksistä. Uusimpia palveluita, kasvuyrityspalvelua ja YritysSuomi-portaalia, on käyttänyt vasta vajaa pari prosenttia yrityksistä.

Palveluita käyttäneet vastaajat Uudenmaan alueella antavat parhaimmat arviot palveluasenteesta Finnvera Oyj:lle ja Finprolle. Kaikki palveluorganisaatiot pääsevät arvioissa yli arvosanan kolme. Koko maan tasolla Finnvera arvioidaan hieman paremmaksi palveluasenteen osalta.

Taulukko 8: Millaisen kokonaisarvion annatte palveluasenteesta?

Keskiarvo (asteikko 1-5) (*HUOM! Palveluita, joiden kohdalla vastaajamäärä on jäänyt alle kymmeneen, ei huomioida.)

	KOKO MAA	Uusimaa
	Ka	Ka
Finnvera Oyj	3,9	3,8
Tekes	3,6	3,2
TE-keskus	3,5	3,5
Finpro	3,4	3,7
YritysSuomi.fi portaali	3,4	*
Uusyrityskeskus	3,7	3,6
Seudullinen yrityspalvelupiste	3,5	3,2
Kasvuyrityspalvelu	3,3	*

Arviot asiantuntemuksesta ovat Uudenmaan ja myös koko maan alueella käytännössä yhtä myönteiset. Parhaimmat arviot asiantuntemuksesta alueella ja myös koko maassa annetaan Finnveralle. Uudellamaalla myös Finpro ja Uusyrityskeskus saavat keskimääräistä korkeamman arvosanan.

Taulukko 9: Millaisen kokonaisarvion annatte asiantuntemuksesta?

Keskiarvo (asteikko 1-5) (*HUOM! Palveluita, joiden kohdalla vastaajamäärä on jäänyt alle kymmeneen, ei huomioida.)

	KOKO MAA	Uusimaa
	Ka	Ka
Finnvera Oyj	3,9	3,9
Tekes	3,6	3,3
TE-keskus	3,5	3,3
Finpro	3,4	3,6
YritysSuomi.fi portaali	3,5	*
Uusyrityskeskus	3,6	3,6
Seudullinen yrityspalvelupiste	3,3	3,0
Kasvuyrityspalvelu	3,4	*

Palveluiden käyttäjiltä kysyttiin vielä, kuinka hyvin palvelut ovat pystyneet edistämään yrityksen toimintaa. Tältä osin ovat Finnvera ja TE-keskus kärjessä. Verrattuna koko maan tuloksiin ovat arviot kärjen osalta alueella koko maan tuloksia hiukan positiivisemmat.

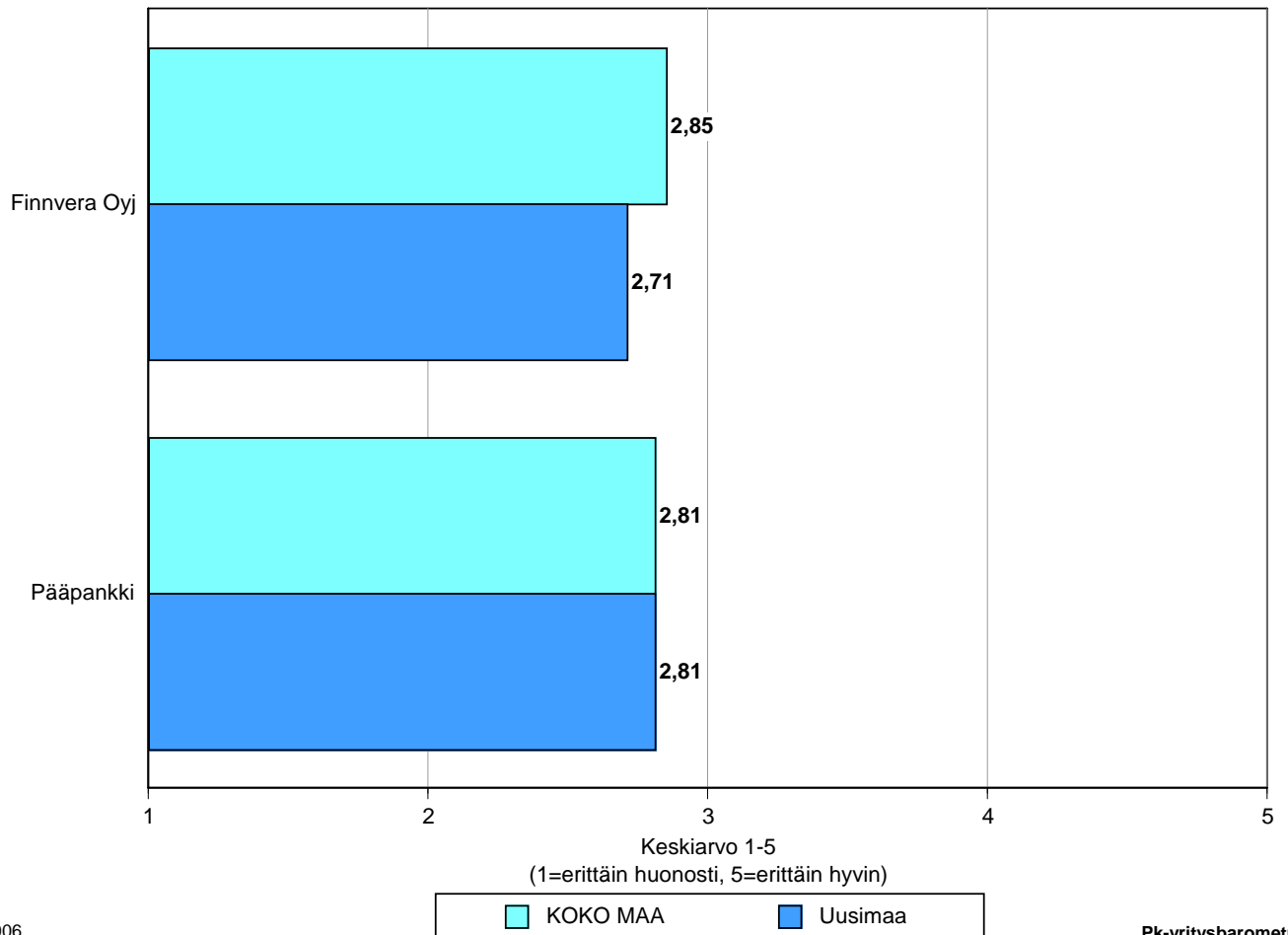
Taulukko 10: Kuinka hyvin käyttämänne palvelu pystyi edistämään yrityksenne toimintaa?
Keskiarvo (asteikko 1-5) (*HUOM! Palveluita, joiden kohdalla vastaajamäärä on jäänyt alle kymmeneen, ei huomioida.)

	KOKO MAA	Uusimaa
	Ka	Ka
Finnvera Oyj	3,9	4,0
Tekes	3,5	3,2
TE-keskus	3,3	3,5
Finpro	3,0	3,4
YritysSuomi.fi portaali	2,9	*
Uusyrityskeskus	3,2	3,3
Seudullinen yrityspalvelupiste	3,1	2,4
Kasvuyrityspalvelu	3,1	*

12.3 Riskinotto

Vastaajilta kysyttiin myös kuinka hyvin rahoittajat heidän mielestään ottavat riskiä. Uudenmaan alueen vastaajista 14 prosenttia on sitä mieltä, että Finnveran riskinottokyky on hyvällä tai erittäin hyvällä tasolla. Pääpankkinsa riskinottokyvyn arvioi hyväksi tai erittäin hyväksi 22 prosenttia alueen vastaajista. Riskinotosta annetut arvosanat jäävät sekä Finnveran että pääpankin kohdalla alle kolmen.

16. KUINKA HYVIN RAHOITTAJAT OTTAVAT RISKIÄ

Mannerheimintie 76 A
PL 999, 00101 Helsinki
Puhelin (09) 229 221, faksi (09) 2292 2980
www.yrittajat.fi

ETELÄ-KARJALAN YRITTÄJÄT RY
Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta
p. (05) 610 0200, f. (05) 610 0220
www.yrittajat.fi/etelakarjala

ETELÄ-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY
Alvar Aallon katu 3, 60100 Seinäjoki
p. (06) 420 5000, f. (06) 420 5001
www.yrittajat.fi/etelapohjanmaa

ETELÄ-SAVON YRITTÄJÄT RY
Linnankatu 5 • PL 204, 50101 Mikkeli
p. (015) 151 684, f. (015) 760 0950
www.yrittajat.fi/etelasavo

HELSINGIN YRITTÄJÄT
Kellosilta 2 D, 2. krs. 00520 Helsinki
p. (09) 612 6230, f. (09) 622 3385
www.yrittajat.fi/helsinki

HÄMEEN YRITTÄJÄT RY
Sibeliuksenkatu 11 A, 13100 Hämeenlinna
p. (03) 682 1153, f. (03) 682 1561
www.yrittajat.fi/hame

KAINUUN YRITTÄJÄT RY
Kauppakatu 26 A, 87100 Kajaani
p. (08) 613 0931, f. (08) 613 0934
www.yrittajat.fi/kainuu

KESKI-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY
Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
p. (06) 831 5292, f. (06) 822 3760
www.yrittajat.fi/keskipohjanmaa

KESKI-SUOMEN YRITTÄJÄT RY
Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
p. 010 425 9203, f. 010 425 9210
www.yrittajat.fi/keskisuomi

KYMEN YRITTÄJÄT RY
Käsityöläiskatu 4, 45100 Kouvola
p. (05) 535 4313, f. (05) 535 4315
www.yrittajat.fi/kymi

LAPIN YRITTÄJÄT RY
Maakuntakatu 16, 96200 Rovaniemi
p. (016) 420 0600, f. (016) 420 0630
www.yrittajat.fi/lappi

LÄNSIPOHJAN YRITTÄJÄT RY
Valtakatu 5, 94100 Kemi
p. (016) 221 701, f. (016) 221 713
www.yrittajat.fi/lansipohja

PIRKANMAAN YRITTÄJÄT RY
Kehräsaari B-rappu • PL 7, 33201 Tampere
p. (03) 251 6500, f. (03) 251 6516
www.yrittajat.fi/pirkanmaa

POHJOIS-KARJALAN YRITTÄJÄT RY
Kauppakatu 17 B, 80100 Joensuu
p. (013) 221 311, f. (013) 127 678
www.yrittajat.fi/pohjoiskarjala

POHJOIS-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY
Uusikatu 64 A 2. krs., 90100 Oulu
p. (08) 311 4677, f. (08) 371 227
www.ppy.net

PÄIJÄT-HÄMEEN YRITTÄJÄT RY
Rautatienkatu 20 B 4, 15110 Lahti
p. (03) 782 9866, f. (03) 782 1718
www.yrittajat.fi/paijathame

PÄÄKAUPUNKISEUDUN YRITTÄJÄT RY
Tapiolan keskustorni 8. krs, 02100 Espoo
p. (09) 455 4525, f. (09) 467 655
www.espoonyrittajat.fi, www.yrittajat.fi/vantaa
www.kauniaistenyrittajat.fi

RANNIKKO-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY -
KUST-ÖSTERBOTTENS FÖRETAGARE RF
Hietasaarenkatu 6, 65100 Vaasa
p. (06) 356 0800, f. (06) 356 0815
www.yrittajat.fi/rannikkopohjanmaa

SATAKUNNAN YRITTÄJÄT RY
Isolinnankatu 24 • PL 45, 28101 Pori
p. (02) 634 9900, f. (02) 634 9901
www.yrittajat.fi/satakunta

SAVON YRITTÄJÄT RY
Haapaniemenkatu 40, 70110 Kuopio
p. (017) 368 0500, f. (017) 368 0506
www.yrittajat.fi/savo

UUDENMAAN YRITTÄJÄT - NYLANDS FÖRETAGARE RY
Rantakatu 1, 2. krs, 04400 Järvenpää
p. (09) 274 5420, f. (09) 622 3381
www.yrittajat.fi/uusimaa

VARSINAIS-SUOMEN YRITTÄJÄT RY
Brahenskatu 20, 20100 Turku
p. (02) 275 7100, f. (02) 232 8272
www.yrittajat.fi/varsinaissuomi

PÄÄKONTTORIT

HELSINKI

Eteläesplanadi 8 • PL 1010, 00101 Helsinki

Faksi 020 460 7220

KUOPIO

Haapaniemenkatu 40 • PL 1127, 70111 Kuopio

Faksi 020 460 3240

Finnvera Oyj • valtakunnallinen vaihde 020 460 11

www.finnvera.fi

ALUEKONTTORIT

HELSINKI (PÄÄKAUPUNKISEUTU)

Eteläesplanadi 8 • PL 249, 00101 Helsinki

Faksi 020 460 3401

UUSIMAA

Eteläesplanadi 8 • PL 1010, 00101 Helsinki

Faksi 020 460 7110

JOENSUU

Torikatu 9 A, 80100 Joensuu

Faksi 020 460 2163

JYVÄSKYLÄ

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä

Faksi 020 460 2299

KAJAANI

Kauppakatu 1, 87100 Kajaani

Faksi 020 460 3899

KUOPIO

Haapaniemenkatu 40 • PL 1127, 70111 Kuopio

Faksi 020 460 3330

LAHTI

Laiturikatu 2, 15140 Lahti

Faksi 020 460 2249

LAPPEENRANTA

Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta

Faksi 020 460 2149

MIKKELI

Linnankatu 5, 50100 Mikkeli

Faksi 020 460 3690

OULU

Asemakatu 37, 90100 Oulu

Faksi 020 460 3944

PORI

Valtakatu 6, 28100 Pori

Faksi 020 460 2349

ROVANIEMI

Maakuntakatu 10 • PL 8151, 96101 Rovaniemi

Faksi 020 460 2099

SEINÄJOKI

Kauppatori 1 - 3, 60100 Seinäjoki

Faksi 020 460 2399

TAMPERE

Hämeenkatu 9 • PL 559, 33101 Tampere

Faksi 020 460 3711

TURKU

Eerikinkatu 2, 20100 Turku

Faksi 020 460 3649

VAASA

Pitkäkatu 55, 65100 Vaasa

Faksi 020 460 3849

EDUSTUSTOT ULKOMAILLA

PIETARI

Postiosoite

PL 95, 53501 Lappeenranta

Puhelin +7 812 332 0830

Faksi +7 812 332 0831

